

Nepriklausoma

This paper was mailed
Thursday, January 17, 1995.

Lietuva

• LITUANIE INDÉPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA •

Nr. 2. (55-ieji metai) 1995 m. SAUSIO - JANUARY 17 d. * DVISAVAITINIS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS * 7722 George St., LaSalle, P.Q. H8P 1C4 • Tel: 366-6220 • \$1.-

ĮVYKIŲ APŽVALGA

B.N.

KAS APSISPRENDE- AR JELCIN'AS, AR...

Sausio mėn. 12 d., pagal pranešimus iš Maskvos, prez. Boris Jelcin'as perėmė Rusijos kariuomenės generalinio štabo vadovybę. Spėjama, tai padarė, norėdamas pristabdyti Gynybos min. Pavel Gračiov'o veiklą.

Rusijos prezidentas viešai kritikavo min. Gračiov'ą, kad nepakluso jo įsakymui sustabdyti brutalų Grozno miesto bombardavimą ir civilių puolimą.

Dar sausio mėn. 9 d. prez. Jelcin'as kreipėsi į min. p-ką Viktor Cernomyrdin'ą, kad rastų Čečėnijos įvykiams politinį sprendimą susidariusiai situacijai. Jeigu Prezidentas tikrai nori užbaigti karo veiksmus, tai, stebėtojų nuomone, jis turėtų išsiklausti, ką pareiškė spaudos konferencijoje Čečėnijos prez. Džokhar Dudajev'as, ilgai išsilaikęs slaptame bunkeryje stipriai sunaikintoje sostinėje Grozny: "Jūs galite išspręsti reikalą per vieną dieną, per vieną valandą. Nėra kito kelio, nėra kitos išeities, kaip tik susėsti Čečėnijos ir Rusijos vyriausybėms už derybų stalo. Karinio sprendimo negali būti - sakė jis -, nes Rusijos toks elgesys tikrai privedų prie platesnės apimties karo Kaukaze".

Prez. Dudajev'as atšaukė sąlygą deryboms, kad visi Rusijos daliniai pasitrauktų iš Čečėnijos (Maskva tokią sąlygą buvo atmetusi). Kiek stipriau pasisakė JAV vyriausybė, kritikavusi, kad be atodairos buvo puolami civiliai gyventojai Čečėnijoje, ir tai vadina sutarties laužymu, kurią Rusija buvo pasirašiusi Budapešte dėl Europos Saugumo ir Bendravimo.

Ir vis dėlto, karo veiksmai nenutraukiami, siunčiami stipresni ir patyrę daliniai, daužomas ne tik Grozny, bet siekiama ir aplinkinių vietovių naikinimo.

NE PIRMA VAIKŲ SAVIŽUDYBĖ...

Ile d'Orléan, St. Pierre mieste, Quebec'o prov., pasikorė 11-kos metų vaikas, sausio mėn. 9 d. Rastas jo pranešimas raštu, kad jis noris pasiekti savo herojų - "Nirvana" grupės roko dainininką Kurt Cobain'ą, kuris nusižudė praėjusią vasarą, nepajėgęs atsikratyti narkotikų

įpročio.

Vaiko tėvai paskelbė pareiškimą, kuriame sakosi esą įsitikinę, jog, negatyvizmas muzikoje paveikė vaiką ir, kad tuos, kurie klausosi nuolat tokio įtaigijimo, gali ir ieškoti galutinės išeities".

Neatladūs ritmai ir nuolat girdimi tokiu desperatiškų dainų teigimai jautriam ir jaunam vaikui tikrai žalingi, jeigu ir nepriveda prie savižudybės. Taip pat žalingas nuolatinis tokių muzikos garsenybių išpūstas kėlimas į herojus ir dažni aprašymai, kaip jie vartoja narkotikus; ne būtinai žadina gyvenimo džiaugsmą, o ir iškreipia vertybių normas.

Tėvai ir auklėtojai pastutiniausiais metais viešai kelia smurtingų filmų ir kai kurių "kartūnų" neigiamą įtaką į vaikų elgesį. Dar niekada nebuvo tiek daug jaunų- paauglių nusi kaltėlių, kaip dabar

POPIEŽIŲ JONĄ PAULIŲ FILIPINUOSE SUTIKO DIDŽIAUSIA MINIA

Keliaujantis Popiežius aukojo paskutines Mišias prieš išvykdamas. Susirinko dar niekad nebuvo tokia gausi minia 2-5 milijonų filipiniečių pagerbti ir atsisveikinti su garbinguoju svečiu.

Popiežius Jonas Paulius II tęsia savo kelionę, kad ir nebūdamas šiuo metu tikrai stiprios sveikatos, į Australiją ir tikisi aplankyti Sri Lanką.

• BOSNIJOS SERBAI, nesi- laikydami UN taikos susitarimo, sulaukė UN (Jungtinių Tautų) karinius konvojus savo teritorijoje, atsisakydami praleisti juos sausumos keliu į Sarajevą.

LENKIJA UŽDRAUDĖ TABAKO REKLAMAS

REUTER žinių agentūra pranešė, kad nuo š.m. sausio mėn. 1 d. Lenkijoje uždrausta reklamuoti tabako gaminius radijo ir televizijos laidoje, o taip pat vaikams ir jaunimui skirtose spaudoje.

Valstybinė-Visuomeninė Televizijos programa jau anksčiau buvo savanoriškai atsisakiusi reklamuoti tabaką ir alkoholį, tiksliai kurio privačios stotys dar reklamavo cigaretes. Skelbiama, kad apie tabako žalą bus vaizdingiau informuojama, pagal Europos Sąjungos standartus.

LATVIJA NEBIOJ PATI TVARKYTIS

Š.m. sausio mėn. 9 d. Latvijos Aukščiausioje Teisme atnaujintas bylos nagrinėjimas buvusių 2-jų Latvijos Komunistų Partijos vadovų Alfred Rubik'o ir Ojar Potrek'io.

Abu teisiamieji kaltinami mėginimu nuversti jėga teisėtą Latvijos valdžią.

Sausio 13-oji- Laisvės Gynėjų Diena

Užrašas „Lietuvos širdis“ ant cementinių barikadų Gedimino prospekte, kai nuo priešo buvo saugojamas Lietuvos Respublikos Parlamentas

Nuotrauka Vytauto Butkaus

Rubik'as sulaukė po nepavykusio 1991 m. rugpjūčio mėn. pučo.

DANIJA RUOŠIASI INVESTUOTI Į LIETUVOS NAFTOS PRAMONĘ

Keturių Danijos bendrovių ir Investicijų Fondo Rytų ir Vidurio Europos reikalams sukurtas bendraverklinis vienetas, kartu su GARGŽDŲ Naftos Geologijos įmone (NGI) veda derybas įsteigti bendrą įmonę plėtoti naftos gavybą. Derybos turėtų baigtis vasario mėnesį.

Danijos valstybinė bendrove DONG atsiuntė į Lietuvą savo finansų valdytoją T.R.Hansen'ą ir vyresnįjį ekonomistą J.O.Thomsen'ą, kurie "Lietuvos Aidui" sakė, jog, įkūrus šią įmonę, pirmaisiais 18 mėnesių vyks įvertinimo ir kai kurie plėtojimo darbai. Per tą laiką bus investuota į projektą apie 5 mil. JAV dolerių. Jeigu pasitvirtins dabartiniai apskaičiavimai, kad projektas yra vertingas, kitame plėtojimo ir gamybos etape žadama investuoti dar 80 mil. dolerių. Žurnalistės tvirtinimu, tai būtų pati didžiausia į Lietuvą atėjusi užsienio investicija.

Šiuo metu iš Gargždų per dieną išgaunama 300 statinių (rašoma "barelių"), apie 159 litrai- viena statinė lituviškos naftos.

Jeigu minimas projektas bus įgyvendintas - per dieną Gargžduose būtų galima išgauti apie 10.000 statinių. DONG atstovė Lietuvoje Vilija Turienė

pasakė, kad tokiu būdu Lietuva taptų labiau nepriklausoma nuo energijos išteklių Rytuose, o pardavusi naftą, gautų daugiau įplaukų tvirta valiuta ir galėtų įsigyti naujų technologijų.

• LIETUVOS ŽMOGAUS TEISIŲ GYNIMO ASOCIACIJA kreipėsi į JUNGTINIŲ TAUTŲ Organizaciją, prašydama reikalauti, kad Rusija prisiimtų atsakomybę už agresyvių karo veiksmus Čečėnijoje.

SAUGOS OZONO SLUOKSNĮ

Pranešama, kad Lietuvos vyriausybė nutarė prisijungti prie padarytos 1985 m. Vienos, sutarties, įsipareigojant saugoti ozono sluoksnį atmosferoje.

1987 m. Montrealio mieste, Kanadoje buvo pasirašytas protokolas kontroliuoti kenksmingas medžiagas, pažeidžiančias ozoną.

Tos medžiagos ir būtų kontroliuojamos pagal Montrealio projekte sudarytus sąrašus...

ONTARIO PROVINCIJOS KOLEGIJA PLEČIA ANGLŲ KALBOS KURSĄ

Hymnber College, Toronto mieste yra pasižymėjęs savo inovatiškais kalbų kursais. Jie skiriami studentams, atvykusiems iš kitų kraštų. Jau dabar galima paduoti prašymus 1995 metų programai, kuri prasideda gegužės mėn. pabaigoje ir vyksta iki rugpjūčio mėnesio.

Mokestis, įskaitant pilną maistą ir kambarį 3-jų savaitių kursui kainuoja \$1.625.

Prašymus lankyti kursų galima siųsti Humber College Blv.d., Toronto, Ont., Canada, M9W 5L7. Tel:(416) 675-6622 ext.4933. Fax:

675-6622, ext.4933. fax:(416)-675-2833.

Grozno miesto gyventojai naudoja proga pasisemti vandens daugiabučių kieme iš balų.

Nuotr. AP

Nepriklausoma Lietuva

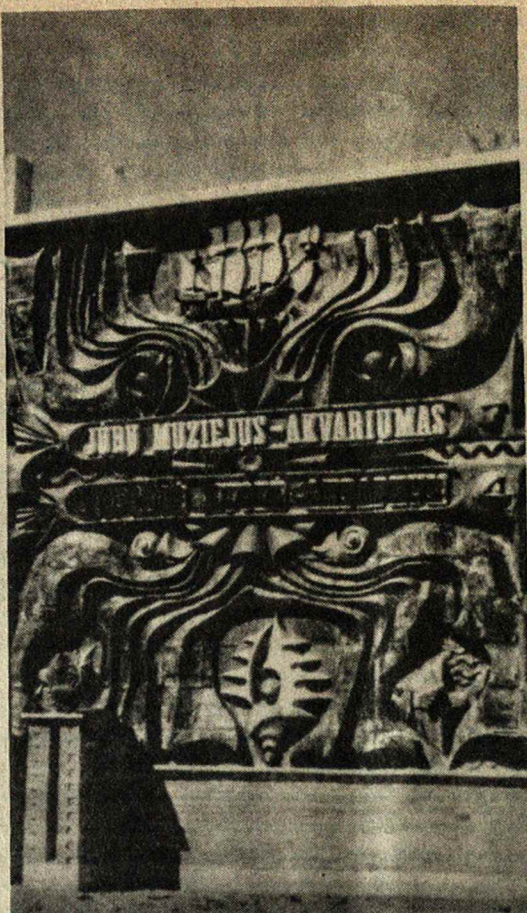
Už Nepriklausomą Lietuvą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la Lituanie libre! Loyalité au Canada!
For free Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ
REDAGUOJA - REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

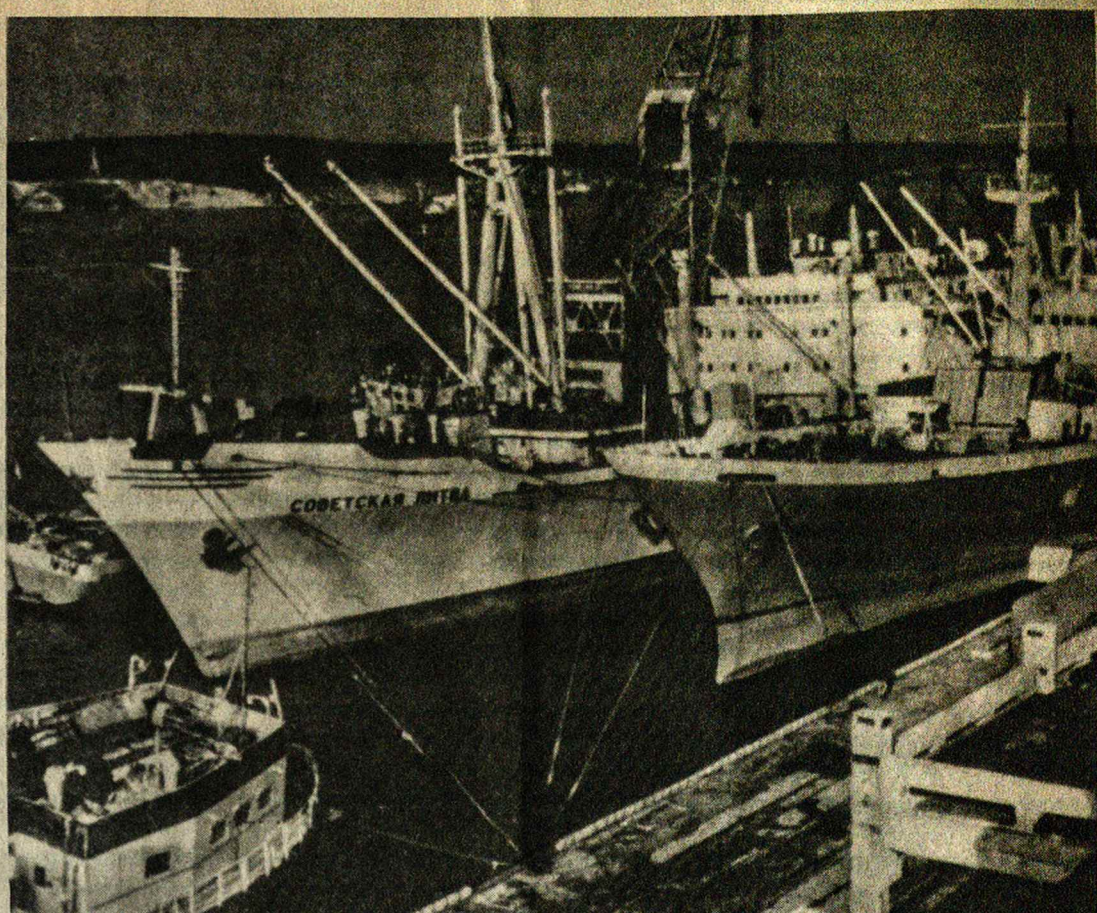
Second Class Mail. Reg. 1952 Nr. Return postage guaranteed. Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent Lithuania Publishing Co., 7722 George St. La Salle, P.Q. H8P 1C4.

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje - \$25.-
Rėmėjo - \$30.-

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

Klaipėdos Jūrų Muziejus

Žvejybos uoste

1923 M. SAUSIO 15 D. KLAIPĖDOS KRAŠTĄ ATVADAVO
SUKILĖLIAI IR JIS PRISIJUNGĖ PRIE DIDŽIOSIOS
LIETUVOS

MŪSŲ AKIRATYJE - KARALIAUČIAUS KRAŠTAS

**BALTIJOS VIENYBĖS (BALTIC UNITY) KONFERENCIJOS
IVYKUSIOS 1994.XI.26 D. KAUNE "KARALIAUČIAUS
(TVANGSTĖS) KRAŠTO PROBLEMOS"**

KOMUNIKATAS

Dalyvavo Baltijos Vienybės (Baltijos Unity) Laikino Koordinacinio Komiteto ir Lietuvos, Latvijos bei Estijos organizacijų valdybų atstovai. Konferencijoje dalyvavo 400, gavusieji mandatus, konferencijos dalyviai ir virš 200 svečių.

Perskaityta 14 pranešimų. Diskusijose dalyvavo 12 dalyvių.

Konferencija susidėjo iš politinės dalies - 3 pranešimai (V. Landsbergis, A. Smailys, R. Ozolas) ir istorinės dalies (R. Batūra, V. Bagdonavičius, G. Bagatais, V. Nezгада, A. Gustaitis, S. Šamborskis, D. Bakanienė, N. Kai-riukštytė, A. Gureckas, A. Matulevičius, A. Cizikas).

P.S.: A. Gustaičio (JAV) pranešimą perskaitė A. Sasnovskienė; A. Gurecko (JAV) - A. Smailys).

Priimta 11 punktų rezoliucija.

Konferencija įvyko Vytauto Didžiojo Universitete. Konferencija atidare Lietuvos Vienybės organizacijos valdybos pirmininkas prof. Alfredas Smailys. Konferencijos dalyvius pasveikino ir palinkėjo sėkmės darbe VDU rektorius prof. Bronius Vaskelis.

Baltijos Vienybės (Baltic Unity) Laikinas Koordinacinis Komitetas: A. Smailys, G. Bagatais, A. Erm.

REZOLIUCIJA

Potsdamo Konferencijos nutarimais, valstybės nugalėtojos pavedė Sovietų Sąjungai laikinai valdyti šiaurės Prūsijos dalį su Karaliaučiumi (Tvangstė), o pietinę pavedė laikinai valdyti Lenkijai. Sprendimai buvo padaryti Lietuvos interesų sąskaita. Visos Baltijos valstybės atsidūrė pavojingoje Rusijos veikimo zonoje.

Administruodama kraštą, TSRS rytų Prūsijoje išnaikino vietinius gyventojus, sugriovė ūki, pavertė kraštą militarine baze.

Konferencija, remdama lietuvių ir latvių pastangas atkurti savo etnines galias Karaliaučiaus (Tvangstės) krašte, siūlo:

1. Sušaukti tarptautinę konferenciją, siekiant kuo greičiau demilitarizuoti Karaliaučiaus (Tvangstės) kraštą ir apibrėžti jo politinį statusą.

2. Siekiant pagerbti šimtmečiais Rytpūsčiuose gyvenusiu žmonių atminimą, atstatyti Lenkijos ir Rusijos valdomose teritorijose iki hitlerinės ir bolševikinės valdžių išvievėpatavimo buvusius vietovardžius.

3. Prašyti Lietuvos, Latvijos ir Estijos Vyriausybės, kad išteigtų Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Rygos ir Tartu universitetuose stipendijas Karaliaučiaus (Tvangstės) krašto akademiniams jaunimui.

4. Išteigti Televizijos ir radijo stotis Jurbarko, ar kitur, skirtas transliuoti laidas Karaliaučiaus (Tvangstės) kraštui.

5. Prašyti Karaliaučiaus (Tvangstės) ir Klaipėdos universitetų vadovybių išteigti baltų kalbų ir istorijos katedras juose.

6. Išteigti savitiraštį, skirtą Karaliaučiaus (Tvangstės) krašto problemoms.

7. Pasiiekti, kad būtų realizuojamos lietuvių teisės, kultūros - švietimo, tikėjimo ir kt. srityse.

8. Įkurti Karaliaučiaus (Tvangstės) krašte Lietuvių Bendruomenės, Lietuvos verslo, prekybos ir kultūros centrą.

9. Kreiptis į Lietuvos Respublikos Seimą ir Vyriausybę, kad nebūtų pasirašyta karinio tranzito į Karaliaučiaus (Tvangstės) kraštą sutartis.

10. Siūlyti Lietuvos Respublikos Seimui priimti įstatymą, kad lapkričio 30-ji būtų minima, kaip Mažosios Lietuvos diena.

11. Pritarti Lietuvos Respublikos Seimo Lietuvių Tautininkų Sąjungos frakcijos rezoliucijai "Dėl Karaliaučiaus krašto gyventojų genocido atminimo" ir Baltijos Asamblėjos 1994 m. lapkričio 13 d. rezoliucijai "Dėl Kaliningrado srities demilitarizavimo ir tolesnės raidos".

Konferencijos pirmininkai: Alfredas Smailys (Lietuva), Georgijs Bagatais (Latvija), Ants Erm (Estija).

Algirdo Gustaičio prierasas: Baltijos Vienybės konferencijos vadovybė man atsiuntė jų parašytą komunikatą ir Rezoliuciją ir pageidavo pasiūsti užsienio lietuvių spaudai, tikint, kad spausdins.

Galia, kad nutarimuose praleistas reikalavimas Prūsų žemes prijungti prie Lietuvos.

KĄ SAKO MAŽOSIOS LIETUVOS REZISTENCINIS SAJŪDIS IR KOKI LAIŠKĄ GAVO PREZ. A. BRAZAUSKAS?

Lietuvai buvo lemta skelbti Nepriklausomybę dviejose sostinėse - Vasario 16 Vilniuje ir lapkričio 30 Tilžėje 1918 metais. Tik daliai Mažosios ir Didžiosios Lietuvos pavyko po 700 metų klaikios istorijos susijungti į bendrą valstybę. Jos centrai, drauge su sostinėmis, pasiliko okupacijose. Tačiau visos Nepriklausomos Lietuvos pastangos buvo suburtos sostinės Vilniaus atgavimui. Senoji karta raminosi, kad naujoje gadynėje išsimokslinusi, laisvėje užaugusi jaunoji karta baigs Lietuvos teritorijos atstatymą reikiamose sienose.

Tačiau Tilžės Akto 76-ąją sukaktį minint, nematome kad šių laikų Lietuvos valstybės vairuotojai suprastų savo atsakomybę prieš tautą, sekdami jos pranokėjų keliais. Jiems nerūpi nei Lietuvos rytų sienos nustatytos sutartimi net paties Lenino laikais, nei Mažosios Lietuvos likimas Karaliaučiaus srityje. Jie yra impotentai semtis stiprybės iš praeities, nes per 50 metų komunistinis šarmas išgraužė iš jų sampratos istorinius imperatyvus. Lietuva jiems atrodo lyg koks kolchozas -gi joks kolhozininkas nenori platesnio kolchozo, nes tai tik daugiau vargo. Būtų didesnis džiaugsmas apkapoti jo pakraščius, tai būtų mažiau darbymečio ir daugiau tingymečio.

Mažosios Lietuvos Rezistencinis Sąjūdis, sutikęs Čikagoje viešinti Lietuvos Respublikos prezidentą Algirdą Brazauską, iškėlė jam raštą, primenantį tragišką to krašto būseną ir Lietuvos vyriausybės atsakomybę dėl jo ateities ir didžią grėsmę Lietuvos Nepriklausomybei, tyloje apšaidžiančią per šimtmečius už laisvę kovojusią vakarinę lietuvių tautos dalį.

Algis A. Regis, MLR Sąjūdžio pirm.

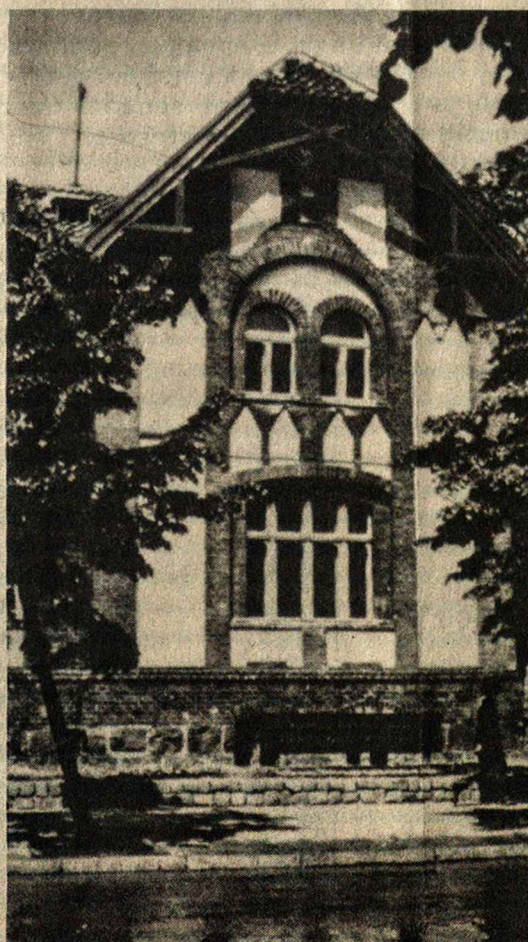
MAŽOSIOS LIETUVOS REZISTENCINIS SAJŪDIS

**J.E. Algirdui Brazauskui,
Lietuvos Respublikos Prezidentui,
Vilnius, Lietuva**

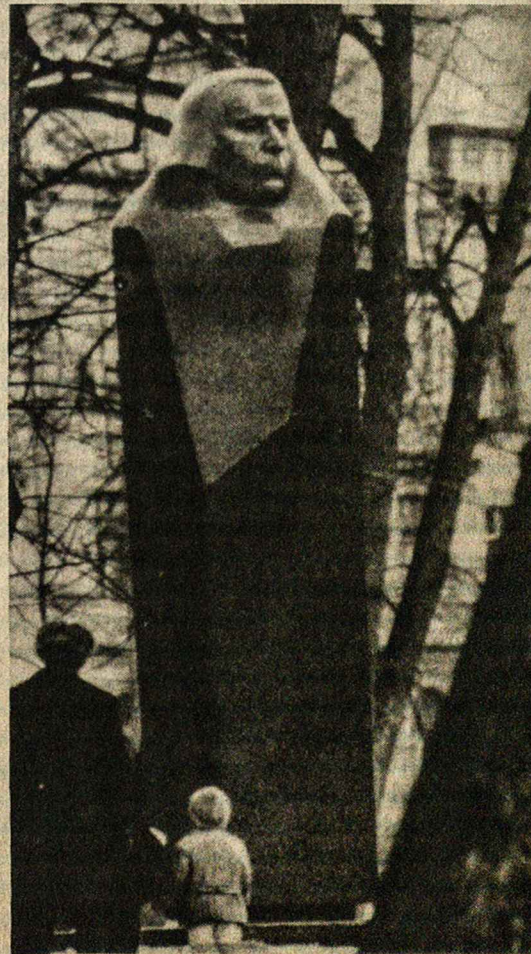
Didžiai Gerb. Pone Prezidente,
Pribrendo Karaliaučiaus srities priklausomybės sprendimo klausimas. Antrąjį Pasaulinį karą laimėjusiems sąjungininkams patvirtinus Jaltos konferencijos (1945.II.4-11.) nutarimus ir sąjungininkų Kontrolės Tarybos (1945.VI.5) įstatymą Nr. 46, Potsdamo Konferencijos patvirtinimu (1945.VIII.2.) Prūsijos valstybė buvo likviduota tuo pagrindu, kad ji buvo Vokietijos militarizmo lopšys, amžių bėgyje dominavęs svetimų žemių grobimais. Šiaur-rytinė Rytpūsčių dalis, dabar pavadinta Kaliningrado sritimi, buvo laikinai leista Sovietų Sąjungos pokario metu administravimui iki būsimos Taikos konferencijos.

Karaliaučiaus teritorija, užgrobtą Prūsijos valstybės pirmųjų kryžiuočių, likvidavus Prūsijos valstybę teisėtai priklauso seniesiems paveldėtojams lietuviams ir jų gentims. Per šimtmečius išlaikę tautinį tapatumą ir kultūrinę savybę, to krašto žmonės niekada neatsisakė savo tėviškių net būdami išblaškyti militarinės jėgos priemonėmis. Sovietų Rusijai tų žemių lietuviškumą įrodė Sovietų

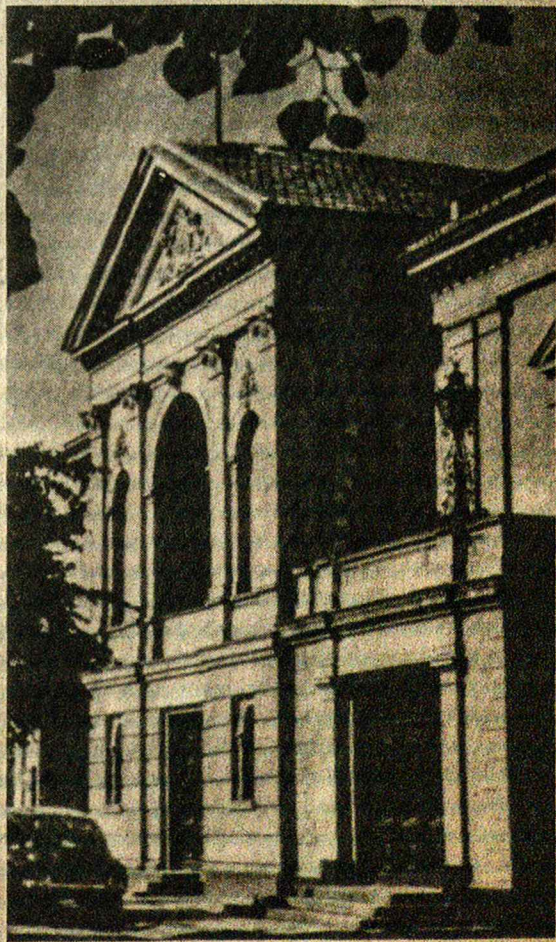
**KLAIPĖDOJE:
Paveikslų galerija**

**Paminklas K. Donelaičiui,
skulpt. P. Deltuva**

Dramos teatras

Mokslo Akademijos bendradarbis istorikas P.I. Kušneris (Knyšev) knygoje "Etničenskoje prošoje Jugovostočnoj Pribaltiki" (Pietryčių Pabaltijo Etninė praeitis), išleista Maskvoje 1951 m. ir pakartotinai "Minties" leidykloje Vilniuje 1991 m.

Lietuvos Respublikai atgavus Nepriklausomybę, Rusija ištvirtinusi šaltojo karo kariauna ir tranzitu per Lietuvos teritoriją, sudarys mirtiną pavojų Nepriklausomybei ir nuolatinę grėsmę savitai tautinei egzistencijai. Okupacinė Rusija neturi jokio teisinio pagrindo kolonizuoti išduotų ar ištremtų lietuvininkų sodybas atkeltais iš kontinento gilumos atėjūnais, kuriems svetima ta žemė, per šimtmečius aplaistyta lietuvių krauju ir prakaitu. Lietuvos vyriausybė neturi pateisinimo savo tyła legalizuoti nusiaubtos Mažosios Lietuvos grobio. Tarptautinė teisė nepripažįsta genocido priemonėmis sunaikinto etninio krašto imperialistiniams tikslams.

Pribrendo laikas Karaliaučiaus krašto nepriklausomybės sprendimui, nulemsiančiam lietuvių tautos ateitį. Mažosios Lietuvos Rezistencinis Sąjūdis, atstovaujantis tolimuose kontinentuose genocido nublokštų to krašto žmonių gilių rūpestį, atsišaukia į Lietuvos Respublikos vadovybę, Poną Prezidentą, Seimą ir Vyriausybę imtis neatlaidžių pastangų, kad Karaliaučiaus sritis tarptautinės Taikos konferencijos būtų atkurta kaip neatskiriama Lietuvos Respublikos žemė. Tokiu ryžtu ir pasišventimu buvo atgautas Klaipėdos kraštas, sostinė Vilnius ir Laisvoji Lietuva. Ne sunki kova ir praradimas, bet atsisakymas teisės į gyvenimą pražudo tautas.

Su pagarba: **Mažosios Lietuvos Rezistencinio Sąjūdžio Valdyba:** Algis Regis, pirm., Ramūnas Buntinas, Ieva Jankutė, Vilijus A. Trumpjonas, Martynas Buntinas, A.P. Bagdonas, sekr.

BALTIJOS JŪROS ŠVARINIMAS

Sausio mėn. 7 d. šeštadieninėje laidoje Montrelio dienraštis THE GAZETTE atspausdino idomų straipsnį "Earth Matters", pavadintą "Užteršta Baltija pagaliam ruošiamam valymui". Straipsnio autorius Thomas Laud, LONDON OBSERVER žurnalistas.

Rašoma iš Klaipėdos, kad ilgai lauktos jūrinės konstrukcijos projektai pradėti vykdyti pietryčių Baltijos jūros nuniokotose pakrantėse. Tai daroma, kad būtų sustabdyta tarsa ir palengvintas prekybinio transporto užsikimšimas.

Rašoma, kad 20-ties metų laikotarpyje bus vykdoma dar visa eilė vietovių vystymo planų, dėl kurių buvo susitarta Helsinkio komisijoje - HELCOM. Tikslas - atstatyti ekologiškai jūros švarą, kuria ji pasižymėjo dar 1950 metų dešimtyje.

Didžiausi teršėjai yra buvę komunistų valdomi kraštai - Rytų Vokietija, Lenkija, Lietuva, Latvija, Estija ir, žinoma, Rusija. Tačiau, anot Švedijos tyrimų, Švedija, Suomija, Danija ir Vakarinė Vokietija, taip pat dar vis skleidžia daugiau taršos, negu Baltijos jūra galėtų saugiai apsorbuoti. Prisideda ir pastovi

/nukelta į 3 psl...../

BALTIJOS JŪROS ŠVARINIMAS

tarša ore iš kitų Europos kraštų.

Naujame projekte, kuris kainuotų apie 46,5 mil. dolerių, numatoma atnaujinti uosto įrengimus Klaipėdoje, kartu su geležinkelio ir kelių sutvarkymais, kurie veda iš rytinės Lietuvos dalies rubežiaus į Baltijos jūros pakraštį.

Kaip rašo žurnalistas, Lietuvos sausumos transporto sistema, tarp Latvijos ir Estijos, teikia stambius eksporto kelius tarp Rusijos, Baltarusijos ir Ukrainos prie Baltijos jūros.

Apie Klaipėdą rašo, kad tai pagrindinis uostas, laivas nuo ledų (nes neužšąla) apie 22% tarptautinės prekybos praeina per tu trijų Baltijos valstybių ir Kaliningrado srities uostus, apie 95% bendro krūvio, kuris gabenamas per ar į uostus, geležinkeliais...

Neužsimena, deja, žurnalistas (ar gal nesupažindintas), kad taip vadinamas "Kaliningradas" - nėra Rusijos nuosavybė! Kaip ši milžiniška rakstis bus iškrapštyta, dar labai neaišku. Dar neaiškiau, kuomet Rusijos vyriausybė savo genocidiniais veiksmais Čėčėnijoje labai blogai užsirekomenduoją.

Kitas svarbus projektas esąs Tallinn'e, Estijos sostinėje, pagal kurį bus sumazinta tarša Suomijos įlankoje, įrengiant naujas vandens valymo ir tiekimo sistemas.

Helsinkio vandens industrija ir Estijos vandens ir kanalizacijos tvarkymo

įstaiga yra dabar sujungtos savo projektais, ir Estija su technine ir finansine pagalba iš Suomijos, galės šioje srityje dirbti savarankiškai.

Paskolos ir parama tiems minėtiems pradiniam projektams vykdyti yra suplanuotos Suomij ir Lietuvos vyriausybių, Europos PHARE programos, Londone esančios Europos Banko Atstatymo ir Vystymo skyriaus bei Japonijos Exporto - Importo Banko dėka.

Tallinn'as, pagal HELCOM tyrimus, skubiausiai reikalingas plano vykdymo ir jau paskirta 4 bilijonai dolerių 20-čiai metų, sutvarkyti savivaldybių žinioje esančius kanalizacijos įrengimus.

Didžiausia parama numatyta St. Petersburg'ui, kuris yra labiausiai taršus. Jame gyvena apie 5 mil. gyventojų, randasi daugybė įmonių ir pasizymi netikusia kanalizacija. HELCOM patyrė, kad ten šimtai metalo apdirbimo įmonių išmeta savo nuodingas atliekas į miesto kanalizaciją. Šalia tokiu būdu nuodijamos Baltijos jūros, tos atliekos dar gadina savivaldybės vykdomus kanalizacijos valymo darbus ir apnuodija pastarųjų surinktą purvą.

HELCOM organizacija, sakosi negalinti tų projektų vykdyti greičiau, kaip to norėtų, nes privatizacija vykstanti lėčiau, negu tikėtasi, o projektų geras vykdymas esą priklauso nuo privatizacijos. Lenkijai iš Rytinės Vokietijos pavyko geriausiai sukurti atmosferą verslui.

Idomu, kad šiame straipsnyje visiškai neminimas Rygos uostas, nors pradžioje buvo kalbama apie visas tris Baltijos valstybes.

valstybė žudo mažą tautą ir kai tai iš karto tampa tik didelės valstybės vidaus reikalu.

Kalbėjusieji dar kartą prisiminė drąsų mažosios Islandijos žingsnį sunkiais Lietuvai metais pripažinusiai Lietuvos Respubliką ir kritikavo Lietuvos vadovų tylą dėl brutalios Čėčėnijos užpuolimo.

BUDI IR BUDĖS BUVUSTIUOSE KGB RŪMUOSE

Jau visa 12 mėnesių budi buvusiuose KGB rūmuose Vilniuje Lietuvos Politinių Kalinių ir Tremtinių Sąjungos nariai, žmonės patyrę sovietinį genocidą, laukdami, kol Lietuvos Respublikos vyriausybė galų gale atsilieps į jų reikalavimus išsaugoti archyvinę medžiagą.

Prieš vienerius metus ant pastato sienos atsirado du nauji plakatai: "V.Skuodė, būk žmogus ir pasitrauk" ir antrasis "KGB

archyvai - į švarias rankas".

Budėti į KGB rūmus iš Skuodo, Biržų ir kitų atokesnių vietų nedidelėmis grupelėmis suvažiuoja nukentėjusieji nuo genocido. Nuo sekmadienio iki sekmadienio pastato rūsiuose nėra nei šilto maisto, nei nusiprausti galimybių. Atbudę savo laiką, grįžta namo dar labiau suvargę.

Budinčiai rūpinasi ir vilniečiai medikai, ir kiti dori Lietuvos inteligentai ir svečiai, pamatę tuos garbaus amžiaus žmones, savaičių savaites gyvenančius šiuose rūsiuose, kad apsaugotų KGB archyvus nuo sunaikinimo. Atneša sumuštinį ar palieka pinigų, o kiti ir kreipiasi į Lietuvos vadovus, kad išspręstų šį konfliktą. Kartais budintiems įžūliai pasakoma: "Jūs mums trukdote dirbti, palikite patalpas..."

Žmonės jų nepamiršta sekmadieniais. 3 val.p.p. budėtojus visada aplanko žymūs Lietuvos menininkai, politikai ir kiti garbingi žmonės, remiantys buvusių politinių kalinių, tremtinių, partizanų akciją prieš LR Vyriausybės vienašališkai paskirtą Genocido Tyrimo Centro vadovą, neturintį genocida patyrusios visuomenės pasitikėjimo.

/Teko sužinoti, kad V.Skuodžiui buvo duotas pasiūlymas viešai atsispręsti už kalinių kodo nesilaikymą tremtyje ir tuomet, sakė budintieji, mes galėtume kartu dirbti ir dar jam padėti, jeigu prisipažintų klydęs ir pasižadėtų dirbti sąžiningai. Bet jis to pasiūlymo nepriėmė, "NL" Red./

Praeių metų lapkričio mėn. 6 d. šiuose rūmuose buvo iškilmingai paminėtas Rezistencijos Penkiasdešimtmetis. Ten koncertavo folklorinis ansamblis iš Buivydiškių, vad. D.Merkienės. Apie partizaninės kovos reikšmę kalbėjo S. Žukas Lapkričio 13 d. vyko poezijos popietė, kur eiles skaitė poetė ir aktorė Meilė Kudarauskaitė.

Kalbėjo Seimo narys P. Jakuciūnis, paaiškindamas apie Seime rengiamus įstatymus ir daugumos pataikavimus Maskvai...

Lapkričio 20 d. KGB rūmų foje koncertavo Vilniaus Profsąjungų Rūmų folkloro ansamblis JONIS, vad.R.Aleksiejūnienės. Seimo narė Z.Šličiūtė pasakojo apie deputatų darbus ir atsakinėjo į klausimus.

Lapkričio 27 d. KGB archyvų saugotojus aplankė Seimo nariai J.Listavičius ir P.Tupikas, kurie papasakojo apie 1995 m. valstybinio biudžeto projektą. Jie apgailestavo, kad ir vėl labiausiai bus skriaudžiami pensininkai, mokytojai, medikai, mokslininkai.

Nuotr. A.P.

kai. O valstybės aparatą numatoma plėsti ir jo darbuotojams atlyginimai didinami.

Įvairūs renginiai budėtojų vyko ir gruodžio mėnesį.

PAGERBTAS LIETUVOS PLAUKIKAS

VILNIAUS Sporto Rūmuose praeito gruodžio mėnesio pabaigoje buvo pagerbtas plaukikas Raimundas Mažuolis. Jis laimėjo pasauliniame čempionate bronzos medalį ir antrąją vietą Pasaulio Taurės varžybose.

Jam buvo įteikta Stasio Kuzmos skulptūra "Šaulys".

MAŽEIKIUOSE - DARBO CENTRAS SUTRIKUSIO INTELEKTO ŽMONĖMS

1994 m. gruodžio mėn. 28 d. Mažeikiuose vyko neįprastos įkurtuvės: atidarytas darbo centras, trečias tokio pobūdžio Lietuvoje, skirtas sutrikusio intelekto žmonėms.

Buvęs Proftechnikos Mokyklos bendrabutis pertvarkytas į jaukius kambarius ir pritaikytas jaunuoliams. Įrengta 15 darbo vietų ir pradėta gaminti produkcija: siuviniai ir nėriniai - pagalvėlės, adatinės, maišeliai vaistažolėms, nosinaitės. Jų gaminiai parduodami Invalidų Draugijos įmonės ŽEMAITIS kioske. Siuviniai ir rankdarbiai turi paklausą.

Šį centrą remia miesto verslininkai. Bendrija "Viltis", kuriai priklauso 140 narių, nupirko siuvimo mašinų, baldų fabrikas "Lyra", bendra Lietuvos ir Vokietijos įmonė "Valdita" ir siuvimo įmonė "Nendrė" atiduoda Centrai gamybos atliekas, audinių, gobelėnų atraižas.

Tokių specialios paskirties sutrikusio intelekto žmonėms įkurti padėjo "Uostas" ir "Baltika", "Mažeikių Varduva" ir nemaža kitų, mažesnių firmų.

Sveikintinas toks - irgi humanitarinės pagalbos darbas, sveikintina iniciatyva!

ZANAVYKAI RUOŠIASI VASAROS ŠVENTEI

Dainų Šventė planuojama šią vasarą ŠAKIUOSE.

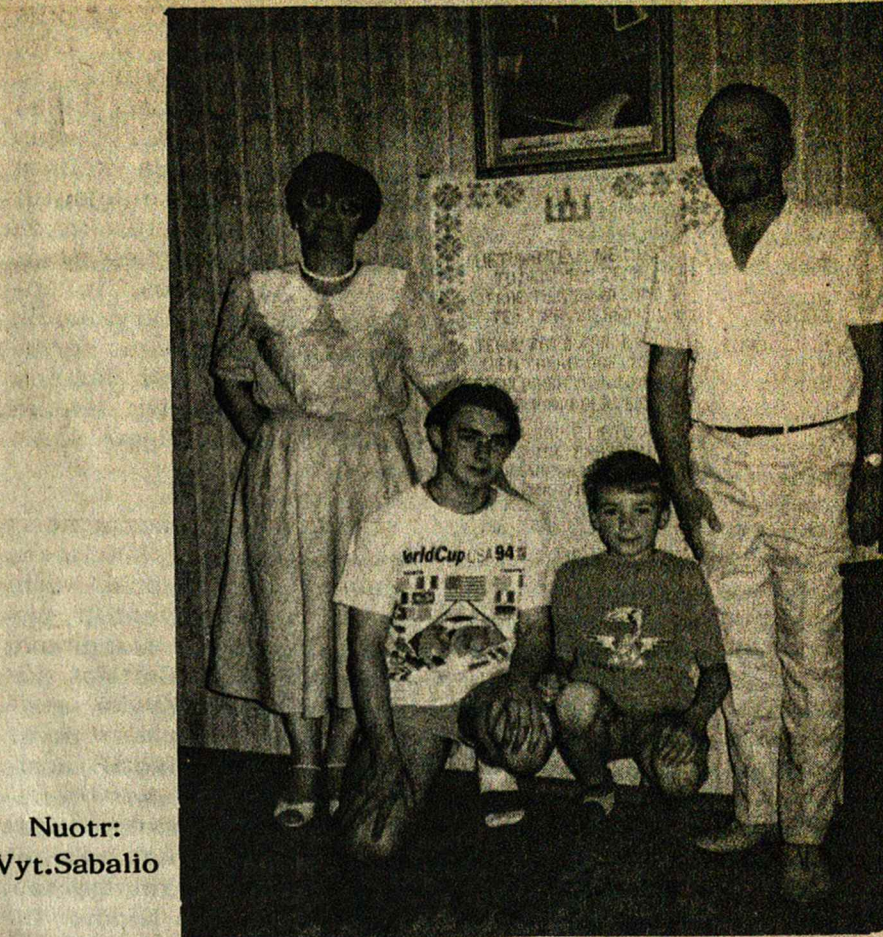
Malonu, kad praeitos vasaros Pasaulio Lietuvių Dainų Šventė priminė žmonėms, kad galima sau padėti ir - dainuojant. Ar ne taip dar lietuviai nuo amžių visais laikais?

Geros sėkmės organizatoriams ir dalyviams!

PASKIRTAS LIETUVOS GENERALINIS PROKURORAS

ELTOS pranešimu 1994 m. gruodžio 21 d. Lietuvos generaliniu prokuroru Seimas paskyrė Vladą Nikitiną. Posėdyje dalyvavo 120 Seimo narių. Už jo kandidatūrą balsavo 73 Seimo nariai, prieš - 1, susilaikė - 5. Buvo balsuojama atvirai. Seimo opozicinių frakcijų nariai, reikalauję, kad balsavimas būtų slaptas, atvirame balsavime nedalyvavo.

Vladas Nikitinas gimė 1941 m. sausio 23 d. Molėtuose, rusas, nepartinis. Nuo 1962 iki 1965 m. atliko karinę tarnybą. 1965-1970 m. mokėsi Vilniaus universitete, Teisės fakultete. 1970 m. stažavo Vilniaus miesto 2-jame teisme, o nuo tų pačių metų iki 1976 - buvo Trakų rajono teismo teisėjas. Iki 1986 m. dirbo Lietuvos Respublikos Aukščiausiojo Teismo teisėju, o iki 1992 m. buvo Lietuvos Respublikos teisingumo ministro pavaduotoju. Nuo 1992 m. yra Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjas. 1994 m. lapkričio 18 d. prezidento dekretu paskirtas Vilniaus apygardos teismo pirmininku.

Antanas Unikauskas Vilniuje, savo namuose su šeima

GRAŽIAI PASIRODĖ LIETUVIS LAKŪNAS

Lietuvos Aero Klubas, Civilinės Aviacijos lakūnas Antanas Unikauskas, praėjusių metų vasarą buvo pakviestas dalyvauti vokiečių aviacijos šventėse. Su savo atskraidintu iš Lietuvos YAK-52 sportiniu lėktuvu, 3 mėnesius viešėdamas Vokietijoje dalyvavo 6-se Aero Klubuose ir demonstravo nepaprastus aukšto pilotazo skraidymus, stebinamas žiūrovus ir korespondentus.

Atsakydamas į Seimo narių klausimus, Vladas Nikitinas pareiškė, kad jis nebūsiąs prezidento ir LDDP "kišeninis prokuroras", dėl ko jam daugiausiai pretenzijų reiškė Seimo opozicija.

Vladas Nikitinas sakė, jog pavaduotojus pasirinkęs savo nuožūra, pirmiausiai atsižvelgdamas į jų dalykines savybes, o ne į partijų ar valdžios žmonių rekomendacijas.

Kaip tikrai bus - parodys laikas.

Kaip prisimename, 1992 m. Kaišiadorių apygardoje Seimo nariu buvo išrinktas Algirdas Brazauskas, tačiau, kitais metais vasario mėnesį tapęs Respublikos Prezidentu, pagal Konstituciją, negalėjo būti Seimo nariu.

Per kelis rinkimus šioje vietovėje buvo kandidatas Seibutis, tačiau jam nuolat daromos kliūtys sutrukdė jo kandidatūrą. Iki dabar ši apygarda ir neturėjo jokio atstovo Seime.

KETURIOS STUDENTĖS PRŪSIJOS TYRINĖJIMO CENTRE

Jau pati tryliktuoju numeriu pažymėto namo paieška Tilžės gatvėje žadėjo kažką idomaus, nes, matyt, pats nelabasis nukėlė skaičių nuo pastato (žinom mes apie tryliką). Bet mums keturioms Humanitarinio fakulteto studentėms vis dėlto buvo lemta surasti senosios Prūsijos tyrinėjimų centrą Klaipėdoje, iš kur ir pasidėjo kelionė į Nidą, į konferenciją "Karaliaučiaus universiteto vaidmuo Vidurio ir Rytų Europos istorijoje", vykusią spalio 1-5 dienomis. Šio renginio pagrindiniam organizatoriui A. Nikžentačiui teko iš tiesų nepaprastai vikriai suktis, prirašyti daugybę popierių, rasti rėmėjų, kad viskas vyktų sklandžiai. Šiaip jau įprasta, kad tokiose konferencijose dalyvauja tik rimti tyrinėtojai, kurie skaito savo pranešimus, diskutuoja vienu ar kitu

dentus. Apie jo 30 valandų ore praleistas "išdaigas" aprašė 18 Vokietijos laikraščių. Jį pavadino magiku ore.

Anot Antano Unikausko, "lėktuvas maitinamas geru benzinu ir geru tepalu - tarnavo puikiai". Jis pats buvo patenkintas savo pasisekimu. Atsirado net 152 entuziastai, sutikę paskraidyti su Antanu. Jauniausias iš jų buvo 12 metų, o vyriausias - 85!

klausimu, kelia naujas problemas. Šį kartą buvo nutarta pabandyti ir studentus ištraukti į istorines diskusijas, suteikti jiems galimybę pabendrauti su mokslininkais. Tad iš Kauno ir Vilniaus universitetų į Nidą buvo pakviesta po penkis studentus, o Klaipėda turėjo atsiųsti dešimt atstovų. Konferencijos pranešimuose viskas siejosi su Albertina (taip vadintas Karaliaučiaus universitetas) jos istorija, kultūrine veikla ir reikšme. Udo Arnold (Bona), Sven Ekdahl (Berlynas), I. Lukšaitė ir D.Kuolys (Vilnius) - tai dar ne visos pavardės tų žmonių, kurie savo tyrinėjimais bando skverbtis į Karaliaučiaus universiteto istorijos puslapius. Ir ne vien tik į universiteto. Jiems rūpi pati Kaliningrado sritis, jos praeitis ir ateitis. Problemos aktualumą dar labiau išryškino diskusija po dvių dokumentarinių lietuvių ir vokiečių autorių filmų apie Kaliningrado sritį peržiūros, kuri vadinosi "Skirtingi ar panašūs svarstymai apie Karaliaučiaus praeitį, Kaliningrado dabartį ir ateitį Lietuvoje ir Vokietijoje". Abiejuose filmuose aiškiai jautėsi liūdesys dėl krašto kultūrinio nuosmukio, dėl viso to, kas liko po sovietų šeimininkavimo. Dar iki šiol tarsi aidu atsiliepia senųjų gyventojų prisiminimai, kad į tvartą su kambarinėmis šlepėmis eidavę... Lietuviškame filme "Dykra" skambėjusios prūsų bei latvių dainos giliai viduje pažadino kažką skausminga. Juk čia, prie Aistmarių, prūsų gyventa, o dabar... Tačiau ne visi diskusijos dalyviai norėjo pasiduoti pesimistinėms mintims. Jie išreiškė viltį, jog kraštas dar atsigauna, atgims iš naujo. O kaipgi kitaip, reikia tuo tikėti.

Beje konferencijos dalyviai ne vien tik sausais istoriniais faktais buvo "vaisinami". Išvyka į Kaliningrado sritį suteikė galimybę geriau susipažinti su krašto istorija, pamatyti pilių likučius, o kartu paįstai tą kontrastą tarp praeities ir dabarties. Visur matėsi jau net žodžiais nenusakomas apsilaidimas,

/nukelta į 4 psl...../

Lietuvoje

B.N.

PAGERBĖ ČEČENUS

Tylos minute VILNIUJE praeito gruodžio 29 d., prie Rusijos Ambasados susirinkę žmonės pagerbė čečėnus, žuvusius kovoje už savo šalies nepriklausomybę. Šį renginį organizavo Čėčėnijos Rėmimo Štabas, Nepriklausomybės ir Respublikonų partijos bei Kultūros Fondas.

Lietuvos Sąjūdžio Tarybos pirm. Romas Batūra sakė, kad jau ne pirmą kartą Lietuvos visuomenė pareiškia, kad ji remia mažos Kaukazo tautos nepriklausomybę ir yra prieš dabar vykdomus veiksmus Čėčėnijoje.

Susirinkusieji pareiškė, kad tikl mažos tautos pergalė, tačiau ji bus taaty, o ne vyriausybės pergalė.

Kėlė klausimą, kas įvedė tokią tvarką, kai didelė

Čėčėnas neša duoną kovotojams.

gal kiek optimistiškiau nu-teikė Karaliaučiaus katedros restauravimo darbai. Vadinas, jau, jau kažkam rūpi išsaugoti šį paminklą, pradėta statyti 1297 m. Apie tai, kuo pats Karaliaučius (sembai šią vietovę vadine Tvanksta) svarbus D. Lietuvos kultūrai nereikėtų daug pasakoti, užtektų paminėti S. Rapoloni, A. Kulvietį, M. Mažvydą, J. Bretkūną, K. Donelaitį bei kitus, kurių veikla susijusi su šiuo miestu. Mes lankėmės ir Kaliningrado universitete, įkurtame 1967 m. Tuo tarpu Karaliaučiaus Alma Mater buvo iškilmingai atidaryta 1544m. Knypavos saloje, kairėje katedros pusėje, o XIX a. persikėlė į naujus rūmus (kur dabar išikūręs Kaliningrado universitetas). Konferencijos metu buvo daug kalbėta apie prastąsias senojo universiteto tradicijas, kultūrinę tų laikų dvasią. Išties, Kaliningradas lieka Kaliningradu, su savo vertybėmis ir nuostatom.

Iš Kaliningrado palei Aistmarių važiavome Balgos link. Pakeliui mus tarsi lydėjo prūsų piliių šešėliai. Noihausenas (arba Gurjevskas)... Čia stovėjusią sembų pilį turbūt jau 1255 m. sugriovė kryžiuočiai. Brandenburgo (Pokarviai arba Ušakovas) pilies griuvėsiai mena notangų kovas su atėjūnais. Tačiau patį didžiausią ispūdį paliko Balga (Vundenava arba Vesiolioje). Čia ant aukšto Aistmarių kranto iškyšulio, stovėjo varmių pilis Vundenava. Jos likimas toks pats, kaip ir kitų prūsų piliių. Kryžiuočiai čia iš-

tvirtino ilgam. XIV a. pilis buvo perstatyta, iš trijų pusių ją juosė pylimai su grioviais. O dabar, 1994 Viešpaties metais... Paslaptingai ošia nežinia kelintą šimtmetį skaičiuojantys kaštonai, beveik tuščiavidurės, bet dar gyvybės syvus išsaugojusios liepos. Jų apsuptyje ir rymo kryžiuočių pilies bei bažnyčios griuvėsiai, kurie tarsi nukelia į tą tolimą praeitį, leidžia pajusti negailestingų kovų dvasią.

Deja, visų ispūdžių neišpasakosi: ir apie 800 metų senumo ažuolą, prie kurio galbūt ruseno šventoji ugnis, ir apie skandinavų kapinynus prie Baltijos jūros. Po tokių išvykų atsiranda dar didesnis noras kur nors nuvažiuoti; užsisvajoti apie dar nematytą Georgenburgą (Sparge arba Majovka), galbūt ir Marienburgą (Malborkas, dab. Lenkija)... Nidoje turėjome progos iškamantinėti vilniečius, klaipėdiečius, kaip ir ko jie mokosi, kokia tvarka kituose universitetuose. Daug būta šnekų juoko, aišku, ir istorinių išvedžiojimų, pavyzdžiui apie Lenina, musmires ir revoliuciją. Tokiose "diskusijose" pajunti, kaip svarbu bent jau pakenčiamai mokėti vokiečių kalbą, kad galėtum suprasti ne vien tik lietuviškus sąmojus. Nuostabūs pasivaikščiėjimai kopose, prie jūros, o prie viso to ir rudeniškos ramybės pojūtis ne viena išvaziuojantiųjų turbūt priverstė giliai atsidusti: - "O, kad daugiau tokių konferencijų...

Aistė Zalagaitytė HMF IV k.

(iš leidinio UNIVERSITAS VYTAUTI MAGNI (Vyt.D. u-to laikraštis, nr. 7/1994).

PRAIEJO BROLIO KRAUJA

1948 m. liepos mėnesį, grįžęs iš lagerio, netoli Užvenčio pirmą kartą sutikau Lietuvos partizanus. Tai buvo septyni vyrai ir viena jauna mergina. Pirmiausia turėjau garbės trumpai pasikalbėti su pačiu Žemaitijos apygardos vadu Montvydu-Žemaičiu. Tarp jų buvo ir vienas užventis - Jankauskas (vardo neprisimenu). Jis mane gerai pažinojo. Kalbėdamasis stebėjau, si jo rimtumu, logiška mąstysena. Jis sakė, kad yra pasiruošęs žūti, bet gyvas nepasiduos niekada!

Šio drąsaus partizano Jankausko visi artimieji buvo ištremti į Sibirą. Kagebistai tiesiogiai, fiziškai sunaikinti drąsaus partizano nesugebėjo, tad ėmėsi šlykščios klastos - stengėsi apsukti galvas sunkioje tremtyje esantiems Jankausko giminėms. KGB sumanymas buvo sėkmingas - užverbavo partizano brolių Jankauską (vardo neprisimenu) kad nužudytų savo broli, su kuriuo patys susidoro ti nepajėgė. Už tą Judo darbą pažadėjo paleisti iš tremties, leisti grįžti į Lietuvą. 1951 m. tremtinys Jankauskas inscenizavo pabėgimą iš tremties. Grįžęs į Lietuvą, iš karto pradėjo ieškoti brolio partizano. Jį radęs, jam mėlavo neva pabėgęs iš tremties.

Partizanas patikėjo broliu ir trypininkavo, kad šis būtų priimtas į partizanus. Jankauską (tremtinį) priėmė su sąlyga, kad brolis jį globos ir ugdys kovai su stribais.

Po kelių dienų naujasis partizanas gavo ginklą - pistoletą. Partizanų būrio vadas davė slaptą nurodymą broliui ir kitiems partizanams najoką akylai stebėti, niekur vieno neišleisti. Netrukus Jankauskas partizanas - pradėjo itari-

nėti keistą brolio elgesį, nenuleido nuo jo akių. "Bėglys" iš Sibiro suprato, kad yra sekamas, akylai stebimas. Ilgiau laukti nebegalėjo ryžosi skubiai veikti. Įvyko tragedija: poilsio valandėlę į snauzdžiantį broli "bėglys" iš arti šovė... Deja, nenušovė o tik sužeidė. Pats šoko bėgti. Pabėgo. Sužeistasis, matydamas kad brolio nepavys, sėdo ant netoli stovėjusio arklio ir nušoliavo į savo slėptuvę Varnišės kaime, ūkininko Baltrušaičio tvartę.

Tą pačią dieną į įvykio vietą atvyko stribai ir VRM kareivių būrys. Kariški ūnis kraujo pėdsakas atvedė tiesiai prie slėptuvės. Operacijai vadovavęs karininkas išakė slėptuvėje eantiems pasiduoti, nes antraip slėptuvė bus sprogdoma.

Netrukus slėptuvėje pasigirdo keletas duslių šūvių. Po pusvalandžio keli drąsesni kareiviai ryžosi lišti į slėptuvę. Ten jie rado tris lavonus: ižymaus Žemaitijos partizano Jankausko, partizano Vasiliausko ir jaunos partizanės (pavardės neatsimenu).

Tremtinys Jankauskas savo šefų iš KGB neapvyllė: netiesioginiai nuzudė savo broli ir dar du jaunus partizanus.

Krizostomas Šimkus (iš TREMTINYS, nr. 35).

PASIRINKO NE IŠDAVYSTĖ - MIRTĮ

Gausi buvo mūsų, Masilionių šeima: 5 vaikai ir tėvai. Gyvenome Biržų apskrityje, Daujėnų valsčiuje, Miesteliškių kaime. Turėjome 25 ha žemės.

1949 m. kovo 25 d. mus ištremė į Irkutsko sritį, Zimos miesto miško pramonės įmonę. Ten darbas buvo sunkus.

Mus saugojo žiaurus ir klastingas komendantas, enkavedistas Kirilenko. Jis

VILNIUJE, Antakalnio kapinėse, popiežius JONAS PAULIUS II gerbia 1991 m.SAUSIO 13-tąją žuvusius už Lietuvos laisvę. (ELTA- Gediminas Svitojus)

tardė, gąsdino vyrus, net kelioms paroms uždarydavo daboklėn, siekdamas juos užverbuoti.

Nepaliko ramybės ir mūsų tėvelio Jono Masilionio (g. 1898 m.). Pasikvietęs jį gąsdino, kad išves šeimą pas baltas meškas, o jį patį uždarys į konclagerį. O jei sutiks jiems dirbti ir išduos lietuvių, kurie nusiteikę prieš sovietų valdžią, galės ramiai gyventi.

Tėvelis namiškiams pasiskundė dėl komendanto elgesio. Buvo labai neramus ir susimąstęs. Netrukus tėvelis nusižudė. Mums, vaikams, ir mamai tai buvo didelis smūgis. Mama buvo silpnos sveikatos. Mes buvome paaugliai, bet turėjo-

me uždirbti duoną sau ir kitiems šeimos nariams.

Bet ir komendantas priėjo liepto galą. Jis su vienu užverbuotu lietuviu paštininku pradėjo tikrinti tremtinių gaunamus bei siunčiamus į Lietuvą laiskus ir vogti siuntinius. Komendanto vagystės buvo su-sektos, jis pateko į kalėjimą. Žmonėms pasidarė lengviau.

Tėvelio palaikęs 1988 m. slapta persivežėme į Lietuvą, palaidojome Pavenėžio kapinėse prie mamų.

Išėkis ramybėje. nieko neišdavė!

Juozo Masilionio pasakojimą užrašė Aldona ŽUKAUSKIENĖ. (iš TREMTINYS, nr. 35)

VEIDU Į ŠIAURĘ - DIENOS VAKARUOSE

ANTROJO PASAULINIO KARO ATSIMINIMŲ

2-oji dalis

JUOZAS ŠIAUČIULIS - ŠILĖNAS

2. / t ė s i n y s /

Artėja vakaras, Pucko įlankos pusėje ramu, nuvargę ieškome ramaus poilsio.

Vėl naujas pareiškimas: skubiai nuimti palapines ir pasiruošti žygiui, Wehrmacht'o kareivių tai neliečia. Vėl susirikiuojame į žygio tvarką ir, Varnagės vedini, pasukame neseniai ateitu keliu atgal į Helą... Tikime, kad tai kuopos vado kapitono Kramerio nuopelnas; vėl grįžta mūsų išsigelbėjimo viltis. Pralinksmeja mūsų veidai, vėl atsiranda tarpusavio pokalbiai. Šalia Adomo žingsniuojantis Šlubis įtikinančiai aiškina, kad tik prieš pusvalandį palapinėje daryti būrimai kortomis, nemelavo. Paspartintu žingsniu lenkiam nuo iš pafrontės besitraukiančią keliosdešimtys civilių žmonių grupę. Daugumoje ją sudaro moterys, vaikai ir seniai. Supraktavę arkliai traukia keturis vienkinkius, sunkiai pakrautus vežimus, juos lydi du vokiečių ginkluoti kareiviai. Sunku atskirti, kas jie - kašubai ar lenkai.

Sparčiais žingsniais artėja vakaras. Raudonu auksu išdabinta saulė palengva leidžiasi į Baltijos bangas, pranašaudama rytdienai vėją. Ilgėja pakelės medžių šešėliai, darosi vėsoka. Helą pasiekiamo jau sutemus. Nakčiai apsisotjom atviruose lauko apkasuose, šalia apdaužytų barakų, kuriuose daug Wehrmacht'o kareivių. Atvirų apkasų tinklas, kuriuose mes apsisotjom, raizgosi tarp barakų ir jauno pušyno. Mūsų pavargusius kūnus purto šaltas nakties vėjas.

Lendam giliau į tuos apkasus, ieškodami užuovėjos, susisukame į palapines ir, kaip katinukai, glaudžiamės prie vienas kito, kad būtų šilčiau. O priešlėktuviniai prožektoriai raizgo nakties tamsą, ieškodami pasirodančių priešų lėktuvų.

Hexengrund'o pusėje plė oja gaisrų pašvaistės, žemė dejuoja tolimų sprogimų dužiais.

Jau trečia naktis be miego. Bandau šiek tiek nusnusti, galvodamas, kaip būtų buvę malonu priglausti galvą ant kvepiančių paparčių. Sukuosi į milinę ir glaudžiuosi prie brolio šono, nemiega ir įsai; nemiega ir Klemas. Šalta nakties drėgmė įkyriai lenda į šnarius, be galo norisi valgyti. Rodos, kad nors mažą gabaliuką duonos turėčiau, - būčiau sotus...

Vidurnaktyje, iš šalia esančių barakų vokiečiai išsikrausto. Mes į juos susikraustome. Barakai, po buvusio bombardavimo, gerokai apgrįauti, sienos skylėtos nuo sprogmenų, pro išdužiusius langus švilpauja vėjas. Koridoriai ir kambariai užversti sudaužytais stalais ir suoliais, suplėšytais čiužiniais, iš kaikurių sklinda pelesių ir žmogaus mėšlo kvapas. Nėra vandens. Tai anksčiau čia buvusiųjų palikimas...

Keliuose kambariuose susirandam šokią tokią užuovėją, išdaužtų langų skyles užstatome suplėšytais čiužiniais. Šiek tiek šilčiau, geriau negu lauko apkasuose, ir sukrentame ant purvinių ir pelėsiais atsiduodančių grindų poilsui.

Pakilęs vėjas beldžiasi į barako sienas, baladojasi atplyšę lentgaliai. Prožektorių šviesos vaiduokliškai bėgioja kambario sienomis. Uosto pusėje ūkauja laivų sienos, kažkur, netoliese esančios gatvės grindiniu urzgia pravažiuojančios mašinos, stiprus jūros bangų ošimas raminančiai merkia akis.

Šalimais manęs visu ūgli išsitiesęs Desantininkas "mala žirnius" - kriokia kaip traktorius. Nors ir labai išvargęs, negaliu užmigti ir pavydžiu tiems, kurie betkokiame sąlygose užmiega. Mintyse grįžtu į tėvynę, pas savo sius. Kur jie dabar, po kokia pastoge prisiglaudę. Kur motina, seserys, brolis, kur mano mieloji Onutė, dukrelė Rimutė...Kokia likimo valanda juos lydi, kur mano jaunystės draugai, ginklo broliai, palikę gimtų laukų prieglobstį. Kur jūs, Vitalijau, Alfonsai. Gal ne vieną pakirto mirtina švino bitutė ir jūsų svajas, jūsų jaunystę priglaudė šalia miško samana, puri laukų vėlna.

O gal ne vienas jūsų, užkaltauose vagonuose esate išgąbentas amžinai vergovėi į tolimuosius vergų imperijos plotus, Altajaus - Sibiro sniegynus... Kur jūs, mano mielieji broliai ir seserys, mano Onutė, mano Gintarė, mano dukrelė Rimutė, mano motina...Tos mintys kartojasi šimtus kartų. Ir aš tų žodžių negaliu nekartoti, nes man taip sunku krūtinėje, norėtuši visa tai nuplauti ašaromis, pasidalinti visu tuo su kuo nors kitu. Ir jaučiuosi labai vienišas.

Vėl prisimenu, su kokia pakilia nuotaika ankstų Velykų Šeštadienio rytą skubėdavau į bažnyčios šventorių parnešti pašventinto vandens ir šventos ugnies, be kurios mūsų motina nedrįsdavo užkurti pečiaus velykiniam pyragui kepti. Su koku džiaugsmu daždavom velykinius kiaušinius, margindavau juos įvairiais raštais ir laukdavau iš Jakubeliškio į svečius ateinančios gerosios mano močiutės iš motinos pusės, kuri kiekvienam mūsų šeimos nariui atnešdavo po nuostabią gražią išmargintą margutį ir didelį baltą sūrį.

Mano mintis išblaškė gailus, plonas, mažos katytės balsas. Aš ir nepajutau, kada ir iš kur ji atsirado šalia manęs. Žalsvom akutėmis žiūri į mane ir kažko prašančiai kniaukia, tikriausiai alkana, kaip ir aš. Nieko aš jai duoti neturiu, švelniai paglostau jos pašiurpusią galvutę, o ji pakelia pasišiaušusią nugarą ir prisiglaudžia prie manęs, ieškodama šilumos. Jos monotoniškas murkimas veikia raminančiai, ir akys užsimerkia varganam miegui.

Nežinau kiek ilgai buvau paskendęs saldaus miego karalijoje, tik staigi oro pavojaus sirena išmeta mus iš varganų guolių ir skubiai nešamės į anksčiau lindėtus apkasus.

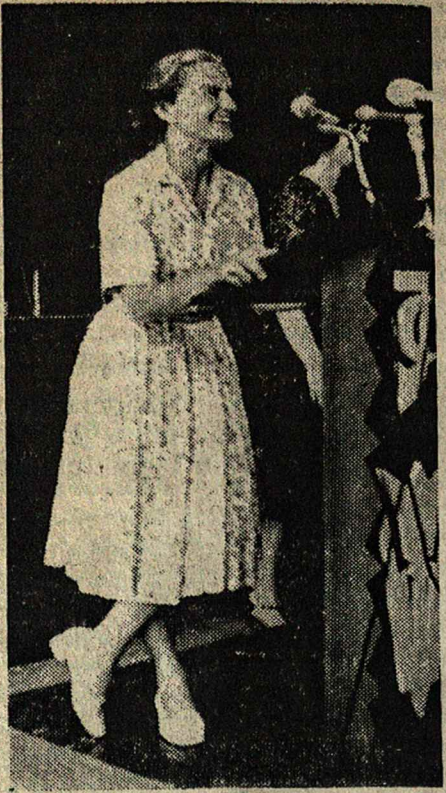
Rusų lektuvai puola Dancigą ir jo įlankoje esantį vokiečių karinį laivyną. Juos pasitinka stipri laivų ir netoliese nuo mūsų apkasų užsimaskavusi priešlėktuvinė. Lėktuvai, nebudami jų pasitinkančios ugnies, kartoja laivyno puolimą žemais skrydžiais, puola ir Helą, išmeta keliolika bombų. Po mūsų kojomis suvirpa žemė, uosto krantinėje iškyla ugnies ir juodų dūmų kamuoliai.

Aušta balandžio pirmosios dienos. Dar viena nerami naktis nugarimdo į praeitį. Pakyla skaišti Velykų rytmečio saulė. Baltija nerami, pasišiaušusi, bangų šniokštimas liejasi su ore sprogstančių šūvių garsais. Tai nepakartojama Velykinė simfonija, tai mums skirtoji Velykų Aleliuja... O mintyse vėl grįžtu į savo prisiminimų pasaulį, į šventų Velykų rytmečius po gimtuoju dangumi, kai vos tik tai pirmajai Velykų ryto žarai danguje pasirodžius, miesto gatvėmis ir kaimų keliais ir keliukais skubėdavo žmonės į bažnyčią, į Prisikėlimo mišias.

Neatsilikdavo ir mūsų šeima - motina, tėtis ir mes penki vaikai skubėdavome kartu su kaimynais, kad nepavėlavus, kad būtume arčiau altoriaus, o ne prie durų.

Nepaprastas, džiugus jausmas apimdavo išgirdus pirmuosius Aleliuja žodžius. Nuostabiais saulėtekio aukštiniais spinduliais sužėruodavo aukšti bažnyčios bokštai. Garsus varpų skambėjimas susiliedavo su procesija lydinčiais varpeliais, mišraus choro balsais, kartu su visų žmonių giesmes giedančiais balsais skambėdavo didingai, o jų aidas atsikartodavo šalia tekančioje šventosios upės

/nukelta į 5 psl...../

KAIRĖJE-

prof. Birutė Ciplijauskaitė, buvusi montrealietė, dabar Madison Universiteto profesorė, turėjo progos padirbėti Kaune, Vytauto Didžiojo Universitete.

Perspauddiname jos pasikalbėjimą:

Šiuo metu Vytauto Didžiojo universitete paskaitų kursą skaito Madisono universiteto profesorė **Birutė Ciplijauskaitė**. Profesorės interesai neapsiriboja vien tik ispanų literatūra, kurios tyrinėjimui atiduota daug metų. Kad ir labai užsiėmusi, nuolat skubanti, ji sutiko atsakyti į keletą klausimų. O kalbėjimosi apie jos jaunystę, studijas, lietuvių poezijos vertimus į ispanų kalbą...

- Subrendote išeivijoje. Ten baigėte gimnaziją, universitetą, parašėte darbą daktaro vardui gauti. Kokie vaikystės ir ankstyvos jaunystės išpūdziai iš Kauno?

- Turbūt patys gražiausi mano prisiminimai yra iš Klaipėdos. Ten gyvenau nuo 1933 iki 1939 m. Ir tai buvo nepaprastai šviesūs metai. Klaipėdoje tada gyveno ne daug lietuvių, jie labai bendravo. Kaune praleidau pirmuosius trejus savo gyvenimo metus, kurių neprisimenu. Paskui dar vienerius metus, kai buvau iš Klaipėdos išvaryti. Po to vienerius pirmosios sovietinės okupacijos metus gyvenome Vilniuje ir vėl trejus metus - Kaune. Tai buvo jau vokiečių okupacija, vėl neįprastus gyvenimus... Visuomet sakau: jeigu išlikau nevisiškai pamišusi, tai dėl to, kad buvo tie gražūs metai Klaipėdoje ir mamos tėviskėje - Suvalkijoje.

Kaip susiklostė Jūsų likimas Vokietijoje?

- Iš vienos vietos bėgome į kitą. Iš pradžių buvome Sudetų krašte, kurį užėmė rusai. Vėliau subombardavo Drezdeną, netoli kurio buvome apsisostę. Vokiečiai mūsų nekentė. Tiubingene baigiau lietuvių gimnaziją, kuri buvo kilnojama iš vieno nekrentų patalpų į kitas. Baigę pamokas, kulniuodavome 3 km. į bendrą tremtinių valgyklą, kur gaudavome lėkštę nebalintos porų sriubos. Nors ir alkani tie ketveri metai, bet gana išpūdingi. Turėjom ypatingą privilegiją: mums dėstė kai kurie lietuvių universiteto profesoriai. Jaučiau, kad gavau daug geresnį pasirengimą. Tą pastebėjau nuėjusi studijuoti į universitetą - turėjau žinių daug daugiau už studentus vokiečius, nors

jie save laike "išrinktąją tautą". Jie man negalėjo įvairinti vadinamojo svetimšalio komplekso, nes jaučiausi už juos pranašesnė. Prisimenu vieną atsitikimą. Buvau metu-si studijas Tiubingeno universitete - mane domino kalbos. Norėjau studijuoti prancūzų kalbą. Viena draugė mane prikalbėjo stoti į vertėjų mokyklą (Dolmetscher Hochschule). Ten, be bendros kultūrinės apžvalgos, dirbome praktinius darbus - vertėme iš vokiečių į prancūzų ir iš prancūzų į vokiečių kalbą. Niekad neužmiršiu, kaip vienasysk atėjo profesorius, pažaliavęs iš pykčio, ir pasakė: "Tai va, ko aš susilaukiau - net vokiečiai savo kalbos nemoka. Turiu iškėsti tokią gėdą, kad "auslanderė" parašė geresnį darbą negu jūs". Ir, priejęs prie manęs, trenkė mano darbą, kuris buvo geriausias. Tai rodo, koks požiūris buvo į svetimšalius: ne pagyrimas, o tiesiog pyktis. Nuo to laiko, kai palikom Lietuvą, visuomet turėjom būti daug geresni už to krašto gyventojus, kad bent ką pasiektume. Į tą mokyklą, okupacinėms jėgoms verčiant, buvo priimti 35 užsieniečiai studentai, jai atsidarius, o po pirmųjų egzaminų likome septyni.

Tas pats buvo ir Amerikoje: kad pasiektum iškilesnę poziciją, ypač, jei esi moteris ir dar užsienietė, turi būti tris kartus geresnė. Toks mūsų likimas. Stiprybės visuomet mums teikė noras parodyti, jog lietuviai ne prasčiau už kitus. Gal per idealu?..

Daug kam mūsų problemos nesuprantamos. Jiems atrodo, kad važiuom ir auksą sėmėm saujom. Kad išvažiuočiau iš Vokietijos, turėjau pasirašyti sutartį. Metus dirbau tarnaitė Kanadoje - staiga atsidūriau kitam "luome". Bet turėjau dvi laisvas popietes, o jų metu mokiausi rašyti mašinėlė. Todėl, kai baigiau dirbti pagal sutartį, galėjau ne į fabriką, o būti priimta mašininke - sekretore. Taigi dieną dirbau, o vakarais studijavau. Taip igijau magistro laipsnį.

Lietuviai sugalvojo įsteigti lietuvių kalbos katedrą prie rusų kalbos katedros Montrealo universitete. Reikėjo, kad užsiregistruotų bent trys studentai. O už tai jie turėjo mokėti mokestį. Dirbdama restorane, uždirbau daugiau negu kitos merginos - banko tarnautojos. Man buvo pasakyta: "Kadangi uždirbi daugiau, gali eiti ir aukotis Lietuvai". Aš išregistravau, bet tada pagalvoju, kad noriu dar ką nors studijuoti. Pasiskolinusi pinigų, iš Kanados nuvažiuoju į Prancūziją. Ten neradau to idealaus krašto, kurio ieškojau, ir tą pačią vasarą nuvykau į Ispaniją, apie kurią nieko nežinojau. Tačiau ten atradau tai, kas buvo mano likimas. Sugrįžusi, vakarais pradėjau studijuoti ispanų kalbą. Igiu ispanų kalbos magistro laipsnį. Paveikė ne tik kelionė į Ispaniją, bet ir jos žmonės. Vasaros kursuose išgirdau nepaprastą profesorių (klausiausi tik keturių jų paskaitų, bet tai nulėmė mano pasirinkimą). Labai tikiu gero profesoriaus įtaką. Turėjau laimę, nes sutikau daug gerų profesorių.

- Lietuvoje geriau pažįstama tapote pastaraisiais metais, kai atvykdavote į gimtinę. Be to, buvo išleista Jūsų straipsnių knyga "Literatūros eskizai", jau spėjusi įeiti į mūsų literatūrologinę apyvartą. Joje žavi lyginamasis aspektas. Kalbėdama apie lietuvių literatūrą, dažnai atsiremiate į pasaulinės literatūros kontekstą. Tai leidžia kiek kitu aspektu vertinti ir lietuvių autorius. Kaip jums atrodo, kiek prasmingas lietuvių literatūrologijai būtų šis tyrinėjimo kelias?

- Nematau galimybės kalbėti apie bet kurią literatūrą, jei negaliu jos "įstatyti" į pasaulinės literatūros rėmus, - kitaip pasidaro provincija. Tada negali nieko vertinti,

negali net kalbėti: ar tai tikrai XX amžius, ar dar rašoma kaip XIX amžiuje. Lygiai tą patį darau, kai dėstau ispanų literatūrą, visuomet ją lyginu su to paties periodo kitų kraštų aukščiausio lygio kūriniu, kad studentas galėtų pats nuspręsti, kokią vietą užima ispanų literatūra, nes visuomet jaučiama kokia nors įtaka. Tai ypač būdinga Lietuvai, nes ji savo literatūrinės raidos nekūrė pamazga. Ji atsiremia, kaip ir kiekvieno krašto literatūra, į savo ištakas (pasakas, dainas, padavimus). Tai natūralu, bet visos literatūrinės srovės suplaukė kartu, atgavus nepriklausomybę - prasipletė akiratis. Man atrodo, kad viena pirmųjų, pradėjusių į savo kūrybą žiūrėti pasaulinės literatūros rėmuose, buvo Pečkauskaitė (Šatrijos Ragana). Tarp tų kūrinių, kuriuos ji rašė, prieš išvykdamą studijuoti į Šveicariją, ir tų, kuriuos parašė grįžusi, yra labai didelis skirtumas, nes tuomet jau buvo susipažinusi su pasauline literatūra. Čiurlionienė Varšuvoje daug skaitė, o ten jau buvo daug labiau išgalėjusios kitų kraštų įtakos.. Visa tai paskui, žinoma, reikia apmąstyti, išnagrinėti, negali atsivežti ir pasėti Lietuvoje. Svarbu žiūrėti, kas tinka, kas ne, bet reikia pažinti. Man regis, ypač išeivijoje, tai aiškiai pastebima. Kodėl Nagys ar Niliūnas vienaip rašo Vokietijoje, visai kitaip - Kanadoje ar Jungtinėse Valstijose? Vokietijoje visi skaitė vokiečių poeziją (ypač H. Nagys, kuris parašė daktaratą apie G. Trakl poeziją) ir geriau ją pažino. A. Nyka-Niliūnas visuomet buvo pasinėres į prancūzų poeziją. Bet paskui jie susipažino ir su Amerikos, Kanados, Anglijos literatūra. Tai praplėtė akiratį. Kalbų ne apie tiesioginę įtaką, o apie tai, kad kiekvienas rašytojas, jeigu jis geriau pažįsta kitų kraštų literatūrą, galbūt igyja daugiau kuklumo, nesijaučia esąs milžinas ar visiškai originalas, o aiškiai pamato, kad žmonės labai riboti.

Tą visuomet sakau ir apie dėstymą. Pavyzdžiui, yra specialistų, kurie studijuoja tik vieną autorių arba vieną laikotarpį. Tai labai siaurina akiratį. Parašiau pirmąją knygą apie XX amžiaus ispanų poeziją, paskui kitą knygą iš tos pačios srities. Kai po to skaičiau kritiką apie tą laikotarpį, atrodė, kad jau nedaug nauja pasakoma. Tai yra labai nepageidautina, todėl ėmiausi kito laikotarpio ir staiga suvokiau, kad nieko nežinau. Tuomet pradėjau iš naujo. Tai priverčia vėl mokytis. Žinoma, tam tikra prasme lieki šiek tiek paviršutiniškas, bet atsiranda galimybė lyginti.

Studentai man visada prikišdavo: "Jūs mums dėstote ispanų literatūrą, tai kodėl kalbat apie prancūzų poeziją? O aš jiems paaiškinu, kad šio ispanų poezijos laikotarpio negalima suprasti be prancūzų poezijos. Tai kai kuriems studentams atrodė per didelis reikalavimas.

Man regis, lituanistikos studijoje lyginamasis aspektas yra labiau išplėtotas, tyrinėjant sąsajas su rusų literatūra. Ši įtaka galbūt labiau ištirta, nes yra aiški šimtmečio pradžioje.

- Verčiate lietuvių poeziją į ispanų kalbą. Ar atsirenkate autorius pati, ar konsultuojatės su literatūros istorikais? Koks Jūsų atrankos principas?

- Atsakyti ne taip lengva. Nesu profesionali vertėja, man nepatinka, kai apie mane rašo kaip apie vertėją. Verčiu tik laisvu laiku. Pavyzdžiui, daugelis vertimų, kuriuos sudėjau į Ispanijoje išleistą antologiją, yra parengti per aštuonerius ar dešimt metų, bet nemazai jų parengiau gulėdama po avarijos sulauzytais šonkauliais. Tai "dovanotas laikas", kai galėjau atsidėti vertimui. B.

/Nukelta į 6 psl...../

/.....atkelta iš 4 psl./

VEIDU Į ŠIAURĘ.....

pavasarių bangų tekmeje. Nuplaukdavo, nuaidėdavo akmenimis išsklotomis garsaus Anykščių miesto gatvėmis iki senųjų kapų, dainių apdainuoto Šilelio, garsaus velnio nešto Puntuko akmers ir jame įamžintų mūsų tautos didvyrių Dariaus-Girėno testamentą žodžius.

Po pamaldų švytinčiais veidais skubėdavom namo. Visa šeima susėdavo prie įvairiais valgiais motinos ir močiutės paruošto stalo. Motina supjaustydavo kiaušinių į tiek dalių, kiek buvo sėdinčiųjų už stalo ir padalindavo. Persižegnodavo ir tada sudauždavom vienas su kitu margučiais ir taip pradėdavom vėlykinius pusryčius. Su giliu susikaupimu prisimindavom artimiausius mirusius ir svetimuose kraštuose esančius- dėdę Praną tolimoje Argentinoje, iškeliausių laimės ieškoti, dėdienę Marceliutę ir jų dukrelę Rožytę bei kitus giminačius.

Kažin, ar kas nors mums dabar čia esančius prisimena, galvoju,- motina tikriausiai...

Galvoju apie Onutę. Ar prisimena mūsų gyvenimo pirmąsias Vėlykas, kai tiesiai iš bažnyčios ėjome į mano tėvų namus ir buvome visi kartu. Antrąsias atšventėme mūsų pastogėje. Skirtingos buvo trečiosios Vėlykos, irgi mūsų namuose, kada jau buvome trise- aš, Onutė ir mūsų atžalėlė Rimutė, sulaukus pirmojo pavasario, pradedanti ištarti pirmuosius žodžius- mama, tėtė.

Mūsų namai buvo pilni svečių ir savųjų. Suėjo Onutės mama, Levutė, mano broliai, sesutės, švogeriai Juozas, motina. Tik jau nebebuvo mūsų tarpe tėvo, kurį priglaudė mūsų protėvių geltonos smiltys šilelio prie-globstyje 1943 metais.

Aplankė mus ir jaunystės draugai. Nelė, Pranas, Vitalijus. Užėjo ir dėdė Juozas su Elenute, tik dėdienė Ona aplenkė mus. Gaubė šventiška nuotaika, tik viena Bronytė nebuvo linksma netekusi savo motinos, mūsų pastogėje radusi prieglaudą, Rimutės priežiūrą. Kas galėjo tada pasakyti, kad sekančios Vėlykų šventės bus kitokios, kas ir kur bus atsidūrę... Nejaugi mano nuojauta ir kadaise sakytį Onutei žodžiai dar prieš mūsų vestuves, tampa pranašingi? Ne kartą jai sakiau- apsisėsi-me, būsime laimingi, bet kažkoks likimas mus išskirs ir mes nebesusitiksim. Ji pradėdavo verksti ir prašydavo tų žodžių nekartoti...

Staigus oro pavojaus sirenų kauksmas išblaško mano mintis. Esame pasiruošę nešintis į apkasus. Praeina minutė, kita, ramu, tik Baltijos bangų alsavimas plakasi barako sienomis. Tai balandžio pirmoji- melagių diena, pasigirsta smagus Desantininko balsas. Melagių dieną, meluojai ir oro pavojaus sirenos,- nuskardena jo juokas. Tiesa, gi šiandien ne tikrai Vėlykos, bet ir melagių diena,- linksmiai pritaria Varnagė. "Palaukite, palaukite, nesidžiaukite - pavojus dar nepraejo",- perspėja atsargusis Adomas, pasirengęs pirmas šuoliui į apkasus.

Ilgai laukti ir nereikėjo: griausmingai prabilo netoli barako esantieji užsimaskavę zenitinės artilerijos pabūklų vamzdžiai, pasigirdo jau mums pažįstamų, artė-

jančių rusų lėktuvų ūžesys ir išmetamų bombų dūžiai. Suvirpėjo žemė po kojomis, apkasų pasiekti nespėjam, prisiglaudžiam prie sienų. Vėjas atneša iš kažin kur netoliese degančių pastatų dūmų kvapą.

Lėktuvai antpuoli pakartoja, žemu skrydžiu pasuka į Hexengrund'o pusę, juos palydi Dancigo įlankoje esančių karo laivų ugnis. Grižtame į barako vidų.

Džiugi naujiena- gauname seniai lauktą maisto davinį: po pusę kepaluko duonos, sausainių ir vieną teliuko mėsos konservų dėžutę keturiems, ir juodos, kvėpiančios kavos.

Stalo vieton atsinešame iš sandėliuko aplūžusią spintą, pasiverčiam ją ant šono, susidedame gautas gėrybes ir godžiai sotinam išalkusius skilvius.

Palinkime vienas kitam linksmų Vėlykų, o kiekvienas linkėjimus pergyvena savaip.

Galvojau, dalį duonos pasilikti rytdienai, bet ir visi kiti jau buvo savo suvalgę, neatsilikau ir aš- nors tiek pasidžiaugti Vėlykomis... Nuošaliai, nuo Gefreiterio ir Varnagės akių užsislėpę, šilta kava apsiplauname seniai praustus veidus, mat, kavos gauname, kiek norime. Prisipildom gertuves, nes geriamo vandens barakuose nėra.

Įvairios, netikros žinios erzina: vieni porina, kad vėl būsime gražiniai iš kur atėjo, kiti - kad būsime nuvaryti į fronto liniją kasti apkasų; treči - girdėję kaip Varnagė prasitaręs, jog čia neliksime, būsime perkelti į laivus.

Slenka laukimo valandos. Diena įpusėjo, dangus išpuoštas mažais debesėliais, o Baltijos veidas neramus, žuvėdrų klegesys sklinda medžių viršūnėm. Mus pasiekia gaisro dūmų kvapas.

Skubus Varnagės įsakymas rikiuotis ir pirmą valandą paliekame barakus, pasukame uosto link. Gyvas vokiečių kariuomenės judėjimas, gatvėje daug karių važiuočių, šalutinėse gatvėse pilna civilių žmonių vežimų, kurie žingėdžiai seka mūsų rikiuotę. Kairėje - iš dar tebedegančių pastatų kyla dūmai, niekas jų negesina. Aikštės pakraštyje, prie dviaukščio mūrinio pastato, ant aukšto stiebo plakasi vėjų apdraskyta Didžiojo Vokietijos Reicho vėliava, netoli jos - juoduoja keturi kartuvių stulpai... Uosto pakrantėje didelių medžių maskuotėje slepiasi ilgi zenitinių pabūklų vamzdžiai ir jų apsaugos bunkeriai. Skubame, pasukame į seniai eitą pakrantės keliuką. Dešinėje- vėl mūsų akys nukreiptos į tas paskenduolių krivas; atrodo, jų padau-gėjo. Sklindantis nuo jų tvaikas gniaužia kvėpavimą, norisi ko greičiau praieiti, nematyti.

Artėjame prie pakrantėje esančio nedidelio laivo. Jį pasiekę, skubiai susikraustom ir atsitoliname nuo krantinės. Už pusvalandžio priartėjam prie gal už kilometro stovinčio didelio laivo. Mus pasitinka vokiečių civilinio laivyno jūrininkai.

Atrodo, esame pirmieji, laivas atrodo tuščias. Kažkuris iš mūsų žinovų tvirtina, kad tai esąs Švedijos prekinis laivas, nusavintas vokiečių, talpinas kelis tūkstančius žmonių ir į valandą nuplaukias 30 jūrmylių. Atrodo- neginkluotas.

Jūrininkai pasitinka mus draugiškai ir nurodo skir-

tą vietą laivo viduje, kuris per du aukštus, suskirstytas į daugelį patalpų prekėms sudėti.

Mums paskirta vieta antrame aukšte, prie išėjimo į denį. Pilna nešvaros, persunkta sūria jūrų ligos smarve, metalinės sienų pertvaros žvilga drėgme. Pasieniais sumesti čiūžiniai dvokia pelėsiais, tikriausiai pilni blakių ir utėlių.

Susirūpinam ne tik tai mes, bet ir Varnagė. Pasi-leidžiame ieškoti padoresnės vietos. Laivo tarnyba to nedraudžia, tad pasirenkame laivo denyje vietą prie prekių iškrovimo angos, apdengtos dideliu brezentu. Bent geru oru galėsime kvėpuoti ir grožėtis Baltija. Džiaugiamės tuo, su mumis kartu ir Varnagė su Gefreiteriu, kurie parūpina visiems gelbėjimosi juostas.

Mus atplukdęs čia laivas grįžta ir kas valandą atgabena naujus žmones, kareivius ir civilius, nemažai jų tarpe moterų ir vaikų. Ieškome pažįstamų, bet deja, jie mums, kaip ir mes jiems esame svetimi. Visų veiduose įsirėžęs rūpestis, kiekvienas ieško sau tinkamesnės vietos. Moterims, vaikams ir sužeistiesiems vietos nurodomos atskirai, arčiau laivo kapitono kajutės. Ir taip visą popietę iki sutemos vyksta nauji žmonių transportai. Nepertoliausiai nuo mūsų laivo inkarus išmeta dar du dideli laivai. Į juos irgi gabenami žmonės, matyt ruošiamasi galutinei evakuacijai.

Kai kurie į laivą lipantieji kareiviai, paslapčia skandina savo ginklus; sunku suprasti tokių jų elgesį. Artėja vakaras, saulėleidžio spinduliai neriasi į Baltijos gelmes ieškoti gintarų...Jūra apimsta, monotoniškas laivo motorų buržesys ir bangų plekštenimas į laivo šonus veikia raminančiai. Vis labiau tamsėja ir vis labiau ryškėja Dancigo gaisrų atšvaitai. Stiprėja fronto artilerijos kanonada. Nakties vėsa čiupinėja mus šaltais liežuviais. Borto užuovėjoje glaudžiamės ieškodami šilumos.

Žmonių transportas į laivą vyksta visą naktį. Vieną didesniu laivu atgabena kelis šimtus belaisvių ir su-varo į laivo apačią. Kas jie? Spėliojame iš rūbų ir kai kurių uniformų- atrodo vakariečiai, anglai, prancūzai, belgai. Atrodo, jų tarpe yra ir mūsų šiek - jie skiriasi veido bruožais ir savo elgesiu nuo kitų. Jų tarpe nemažai ligonių. Sveikieji gelbsti jiems, o visus lydi stipriai, ginkluota vokiečių kareivių sargyba. Atskirti nuo civilių, džiaugiamės, kad pasirinkome vietą denyje, atokiau nuo belaisvių.

Iš paskutiniųjų atvykusių civilių ir kareivių sklinda žinia, kad Dancigo gatvėse vyksta smarkios kautynės ir vokiečiai, prispausti prie pajūrio, gina evakuacijos prieigas, esą daug sužeistų ne tik kareivių, bet ir civilių, kurių nespėja perkelti laivais į jūrą esančius laivus.

Sprogdinami kariniai įrengimai ir miesto pastatai. Esą rusai didelėmis jėgomis puola visu pamario ruožu, Hexengrund'as jau ju rankose, esą baigia apsupti vokiečių atramos punktus. Į jų rankas esą pateko daug vokiečių belaisvių ir daug karo grobio. Pasakoja, kad žudo civilius žmones, prievartauja moteris, nežiūrint amžiaus; daugeliui pabėgėlių užkirta pasitraukimo kelius, trūksta maisto; jiems talkininkauja lenkai.

/bus daugiau/

Lietuvių Namų Žinios

• 1991 metų SAUSIO 13 d. minėjimą š.m.sausio mėn. 15 d. surengė Toronto Lietuvių Namų Kultūros Komisija.

Programoje buvo rodoma vaizdajuostė, kalbėjo tu įvykių dalyvis Valdas Petrauskas. Kauno Teatro aktorė Dalia Jankauskaitė padeklamavo Lietuvos poetų eilėraščių.

NAUJŲJŲ METŲ sutikime dalyvavo daugiau kaip 180 svečių.

Trylikos muzikantų grupė grojo klasikinę ir modernią muziką, visi vaišinosi V.Birštono paruošta iškilminga vakariene, o Visuomeninės Veiklos Komisijos pirm. T.Stanulis pasveikino visus ir palinkėjo laimingų Naujųjų Metų.

• **Slaugos Namams aukojo:** \$500,- dr.Jadvyga Rimšaitė po \$25,- E.Petrus, J.V.Šimkus a.a. A.Olio atminimui. Iš viso Slaugos Namų fonde yra \$1.010,097.98.

KLB TORONTO A-KĖS TARYBOS SUSIRINKIMAS

Naujoji Taryba susirinko 1994 m. gruodžio mėn.19 d. Pirmininkavo adv.J.Kuraitė-Lasienė. Dalyvavo ir organizacijų atstovai, kun.J.Štaškus bei KLB Krašto Valdybos pirm.A.Vaičiūnas.

Išrinkti 7 valdybos nariai: D.Garbaliauskienė, R.Pacevičius, K.Pajaujis, G.Tumosa, A.Empakeris, T.Stanulis ir P.Vilkelis.

Revizijos komisija sudaryta iš: S.Prakapo, E.Palilionienės ir V.Spuodulio.

Buvo aptartos šių metų veiklos gairės. Susirinkimas baigtas Lietuvos Himnu.

• LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA turėdamas gerą pelną praeitais metais, pagal

• TORONTO LIETUVIŲ "MAIRONIO" MOKYKLA pradėjo pamokas sausio mėn. 14 d.

KANADOS LIETUVIŲ MUZIEJUS

rengia parodą apie lietuvių DP stovyklose.

Maloniai kviečiami pasikolinti nuotraukų ar eksponatų iš to laikotarpio.

Susisiekti reikia su Muziejaus vedėja tel.905-566-8755, paliekant savo pavardę, telefoną ir eksponatų apibūdinimą.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

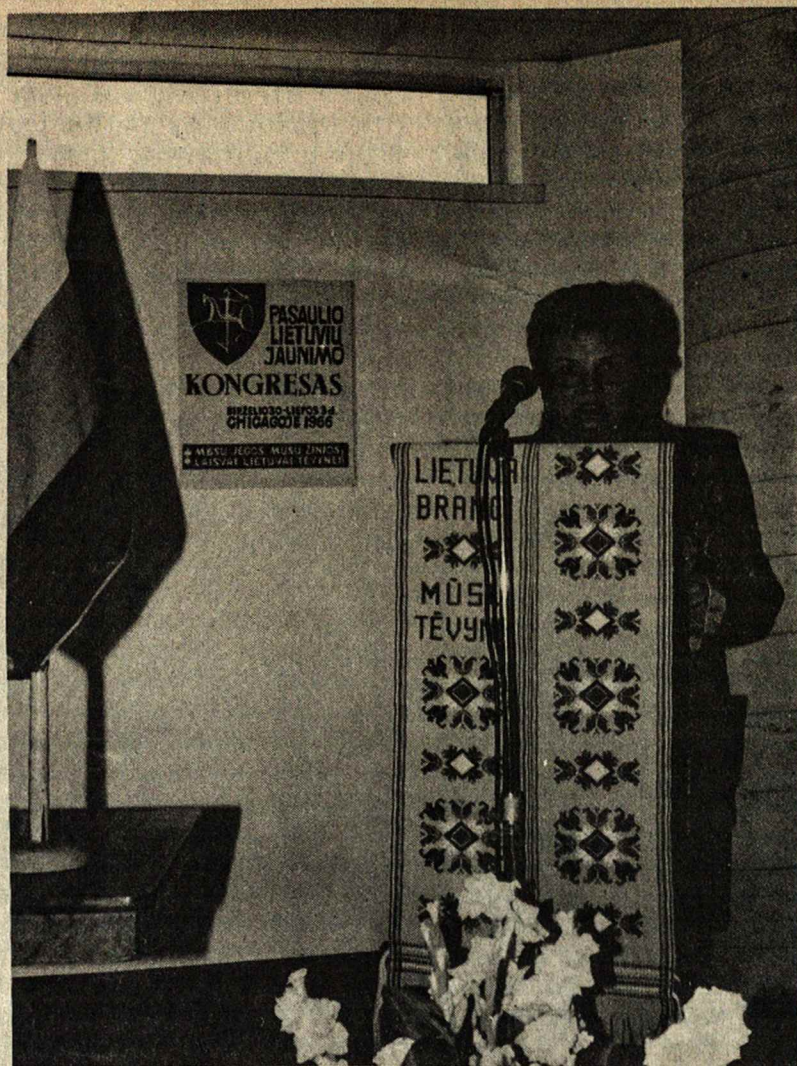
valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

valdybos nutarimą, išmokėjo savo nariams 3% papildomų palūkanų.

Kanados Lietuvių Krašto Tarybos Švietimo Komisijos pirmininke G. Paulionienė Tarybos suvažiavimo metu 1994-II-12-13 d.d. Toronte

TORONTO PENSININKŲ NAMUOSE ŠAUNIAI PAVYKUSIOS KŪČIOS

"Vilnius Manor" Kūčiose dalyvavo ir ypatingi svečiai: Ontario Pilietybės ministrė E.Ziema, kuri pasveikino susirinkusius. Hamiltono lietuvių teatro AUKURAS vadovė rež. Elena Dauguvietytė-Kudabienė nuotaikingai kalbėjo Kūčių tema, taip pat žodį tarė torontiško teatro AITVARAS vadovė rež. Aldona Dargytė-Byszkiewicz, aktorė Marija Kal-

vaitienė ir buvusi Sibiro tremtinė D.Jankauskaitė-Anskienė.

Klubo pirmininku yra A.Sukauskas. Maloniai pavairino programą L.Turūtaitės vad.choras ir Dainos Trijulė.

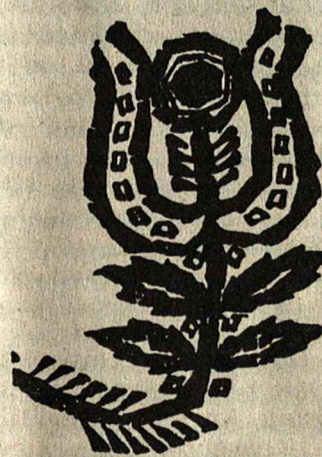
Kun. A. Simanavičius, OFM, Priskėlimo P-jos klebonas, sukalbėjo maldą ir visi pasidalino kalėdaičiais.

V.Birštonas paruošė puikų Kūčių stalą ir visi jaukiai praleido vakarą.

PAMINĖTA SAUSIO 13-TOJI

Lietuvių Namuose sausio 15 d.meningė programą, kurią atliko Kauno Teatro aktorė Dalia Jankauskaitė pasirinkusi Justo Marcinkevičiaus, Jono Strielkūno ir tremtinių poetų eiles iš jų antologijos "Benamiai".

• LOKIO svetainė ieško baro tarnautojo- tarnautojos. Besidomintieji kviečiami paduoti prašymus darbui į Lietuvių Namų raštinę, kur galima sužinoti darbo sąlygas ir atlyginimą.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA

Iki šiol šis fondas išleido per 1,100,000.dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis kapitalas neličiamas. Tik palūkanos gali būti skiriamos lietuviškai veiklai.

Sudarydami testamentus, prisiminkime Kanados lietuvių fondą (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais - aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Aukos siųsti: Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6
Žinokime kad;

FONDO TIKSLAS - LIETUVYBĖS ISLAIKYMAS

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS
999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
Anapilyje telefonas: (905) 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	5.25%
180-364 d. term. ind.	6.00%
1 metų term. indėlius	6.25%
2 metų term. indėlius	7.00%
3 metų term. indėlius	7.25%
4 metų term. indėlius	7.50%
5 metų term. indėlius	7.75%
1 metų GIC-mėn. palūk.	7.00%
1 metų GIC-met. palūk.	7.25%
2 metų GIC-met. palūk.	8.00%
3 metų GIC-met. palūk.	8.25%
4 metų GIC-met. palūk.	8.50%
5 metų GIC-met. palūk.	8.75%
RRSP, RRIF ir OHOSP.	3.75%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	7.25%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	8.00%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	8.25%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	8.50%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	8.75%
Taupomąją sąskaitą	3.50%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	4.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 1.175%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	3.00%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo	8.50%
Sutarties paskolas nuo	8.50%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	9.00%
2 metų	9.50%
3 metų	10.00%
Su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ir 3 metų	7.00%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgage'us iki 75% (kainoto turto vertės. Pardudame pinigines perlaides (money orders) ir keliolikius čekius (traveler's cheques). Nėmame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (valias) sąskaitas.

AKTYVAI per 56 milijonus dolerių

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Pūkelevičiūtės "Rauda" (kuri susilaukė nepaprastai gero įvertinimo Ispanijoje), išverčiau maždaug per tris dienas. Kaip atrenku? Nesu nei poetė, nei vertėja. Be to, kiekvienas vertimas - materialinis nuostolis. (Profesorė savo lėšomis leidžia Ispanijoje savo išverstas knygas - D.K.). Bet vis norisi parodyti, kad ir Lietuvoje rašoma. Vienintelė mano nuostata- niekad neverčiu nieko, kas yra rimuota, nes tai poezijos gadinimas, jėgu nori surimuoti, pakenki minčiai, galbūt ir ritmui. Apskritai rimuota poezija dabar visame Vakarų pasaulyje beveik neberašoma. Noriu pabrėžti, kad aš nebandau sudaryti antologijos, kuri būtų reprezentatyvi. Tai mano skonis, pripuolamas darbas.

- Šiuolaikinėje lietuvių prozoje itin dažnai susiduriame su dekonstruktyviuoju pradū, kuriam nemažai mūsų autorių nepateikia jokios atsvaros. Kiek šis pradū dominuoja prancūzų bei ispanų literatūroje?

- Man atrodo, kad pasaulinėje literatūroje yra labiau juntama pusiausvyra. Negaliu lyginti, nes nesu skaičiusi lietuviškų dekonstruktyvių romanų. Bet ir Prancūzijoje, ir Ispanijoje, ir Vokietijoje (turiu apsiriboti moterų rašomais romanais, kuriuos geriau pažįstu) dekonstruktyvizmas dažnai panaudojamas labai specifine intencija: kad išlaisvintų užgožtą moters balsą, jos padėti, ir parodytu, jog ji gali (nebūtinai taip, kaip vyras, bet neblogiau už jį) ir rasyti, ir mąstyti, ir jausti. Ir tada rašytojos dekonstruoja visas vyrų sudarytas taisykles, mitus, jų nustatytą kabą: galbūt net ne tam, kad paneigtų, bet kad iš to, sakyčiau, beveik taip, kaip kubistai, sulipdytų naują "padarą", kuris yra vertingas. Ir tikrai žymios rašytojos to pasiekia. Dekonstrukeija, mano nuomone, praeinantis dalykas. Yra rašytojų, kurie dekonstruoja, kad išlietų savo frustraciją. Bet jeigu rašo tik tam, tuomet, man atrodo, literatūros istorijoje neišliks.

Kalbėjosi Dalia Kuizininė

/"Kauno Diena", nr.126, 1994. lapkričio mėn. 12 d./

Mažosios Lietubos Fondas

217 Bedbrook Ave., Montreal West, Que. Canada H4X 1S2

MAŽOSIOS LIETUVOS FONDUI AUKOJO:

\$ 688.75 - St. Jakubauskas, Australija - Karaliaučiaus Krašto lietuvių mokyklai paremti (viso \$2,688.75);
\$ 250.- TALKA, Kredito Kooperatyvas (viso \$1,050.)
Po \$200.- C.A. Januškevičiai (viso \$475.), PARAMA, Kr. Unijos Kooperatyvas (viso \$1,500.);
\$150.- B. Grinius (viso \$350.);
Po \$100.- G.M. Šernas (viso \$470.) PRISIKĖLIMO parapijos kredito Kooperatyvas (viso \$1,000.), V. Montvilas (viso \$430.), A. Paškevičius (viso \$180.), Kanados Lietuvių Fondas (viso \$2,000.), Toronto Lietuvių Namai (viso \$300.), M. Miliauskienė, a.a. V. Knysienės atminimui (viso \$200), A. Brazys - Karaliaučiaus krašto lietuvių mokyklai paremti (viso \$350.);
Po \$50. - A. Bumbulis - Karaliaučiaus krašto lietuvių mokyklai remti (viso \$470.), V. Aušrotas - a.a. V. Anysienės atminimui ir Prūsijos gyventojų naikinimui prisiminti (viso \$130);
\$30.- L. Einikienė (viso \$50.)
Po \$25.- H. ir Z. Lapinai (viso \$125.), Ir. Meiklejohn - Karaliaučiaus kr. lietuvių mokyklai remti (viso \$320).
Nuoširdžiai dėkojame už papildomas aukas.

Fondo Valdyba

ALTERNATYVINĖ GYDYMO KLINIKA
Bloor West Village
Gydomi ūmūs ir chroniški susirgimai. Pacientai priimami iš anksto susitarus tel: (416)-760-9445. Galima iškviešti į namus.
Darbo valandos: 9:30 r. - 8:00 val. v.
Gydytoja - naturopatė DANUTĖ TURČINSKIENĖ,
256 A Durie St., Toronto, Ont. M6S 3G3

DRESHER

DRAUDA	Nekilnojamas turtas	Nekilnojamo turto įkainojimas
Visi draudos patarnavimai.	Patarnavimai	- mortgage'us
Lietuvių kalba patarnauja	visose pirkimo ir pardavimo srityse.	- mokesčių
V. Drešeris ir Rima (Petkutė) Drešerienė.	Kreiptis į Valterį ar Rick Drešerius	- turto ir kt. Kreiptis į Rick Drešerį

3830B Bloor St. West, Etobicoke, Ontario M9B 1K8
Tel. 416-233-3334, 416-231-2661
FAX 416-233-0285
Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas - greitas ir tikslus!
V. Dauginis - telefonas (416) 762-4232
Lilija Pacevičienė - telefonas (416) 762-4232
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *
DRAUDA - INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
2 Jane St., Suite 204 (corner of Jane & Bloor St.)
Toronto, Ont. M6S 4W3
Tel: (416) 762-4232, Fax: (416) 762-5588

V-sios PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS

V-osios Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynės įvyks **1995m liepos mėn. 30-rugpjūčio 5 d.d. Lietuvoje**, išskyrus kalnų/alpinistini/ slidinėjimą.

1994 m. liepos 4 d. Vilniuje vyko V-jų PLSŽ-nių organizacinio komiteto posėdis, kuriame dalyvavo ir išeivijos sportinių organizacijų atstovai. ŠALFASS-gai atstovavo Audrius Šileika - C.V-bos pirm., Mindaugas Leknickas - CV-bos pirm. pavaduotojas, Sigitas Krašauskas -CV-bos sekretorius; Vitas Rugienius - Detroito LSK "KOVO" vice-pirm. ir Rimantas Dirvonis - Čikagos ASK "Lituanicos" pirm.

Posėdžio - susirinkimo dalyviai buvo supažindinti su V-jų PLSŽ-nių formatu. Žaidynės numatomos vykdyti net 25-se sporto šakose. Vykų diskusijos dėl žaidynių bendrųjų ir paskirų sporto šakų nuostatų. Galutiniai sporto šakų nuostatai bus pateikti iki 1995 m. vasario 15 d.

Kalnų slidinėjimo varžybas nutarta vykdyti Kanadoje.

Numatoma data - 1995 m. vasario 23, 24 & 25 d.d.

Išvyka į V-ąsias PLSŽ-nes ruošiamą atskirai iš JAV-ių ir atskirai iš Kanados.

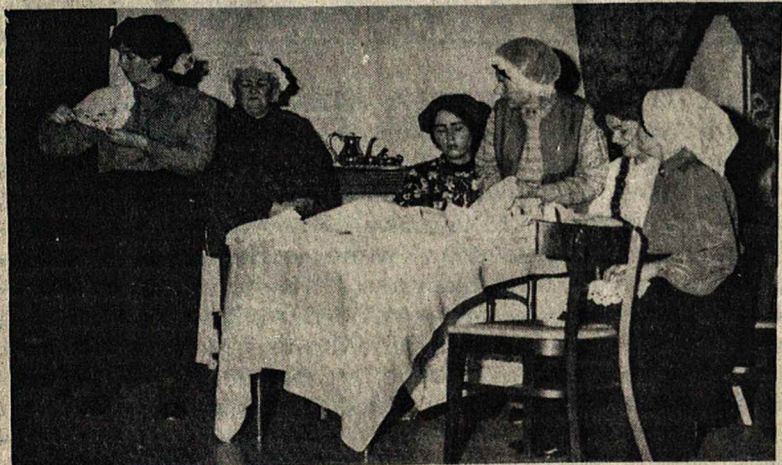
JAV-ių išvykos komiteto pirmininkas yra: Algis Rugienius, 3620 Burning Tree Dr., Bloomfield Hills, MI 48302-1511. Tel: 810-642-7049; Fax: tas pats.

Kanados išvykos k-to pirmininkas: Mindaugas Leknickas, 141 Blyth Cresc., Oakville, Ont. L6J 5H5; Tel: 905-844-7000.

Išeivijos sporto darbuotojams pareiškus nepasitenkinimą dėl Lietuvoje rengiamos išleisti Lietuvos Sporto Istrijos knygos išeivijos skyriaus turinio, prieita susitarimo, kad išeivijos skyrius bus perredaguojamas. Ši darbą atlikti sutiko ŠALFASS-gos C.V. sekr. Sigitas Krašauskas. **ŠALFASS-gos CENTRO VALDYBA**

P.S. Paskutinis punktas patvirtina, kaip rūpestingai ir atidžiai reikia tikrinti ypac apie išeiviją leidžiamas knygas, kad daviniai būtų tikslūs ir surinkti iš visu prieinamų saltinių. (Red).

hamilton

Hamiltono teatro „Aukuras“ aktorės García Lorca dramoje „Bernardos Albos namai“. Antra iš kairės „Aukuro“ vadovė ir režisierė Elena Dauguvietytė-Kudabienė, atliekanti Ponsijos vaidmenį.

● **MEDŽIOTOJŲ-MEŠKERIO TOJŲ KLUBAS "GIEDRAITIS"** jau planuoja šių metų veiklą. Klubui priklausau daugiau kaip 100 narių. Valdybos vis rengė tradicija virtusius "Kalakutų šaudymus", "Laimės Ratus", "Žuikių Balius". Pasižymėjusiems šaudyme ar žvejyboje - įteikiami žymenys. Šių metų ZUIKIŲ BALIUS numatomas balandžio mėn.29 d., Jaunimo Centro salėje. Koncertinę programos dalį atliks Toronto Vyrų Choras ARAS.

VIENTELIS LIETUVIŲ BANKELIS KANADOJE,
IŠKŪRĖS NUOSAVUOSE NAMUOSE

TALKA

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

"TALKA".LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, HAMILTON, Ontario L8M 1L6

TEL: 544-7125

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki.4.00%

santaupas 2.50%

kasd. pal. taupymo sąsk..... 2.00%

INDĖLIAI:

90 dienų indėlius 5.00%

180 dienų indėlius 5.50%

1 m. term.indėlius 6.50%

2 m. term.indėlius 7.00%

3 m. term.indėlius 7.50%

4 m. term.indėlius 7.75%

5 m. term.indėlius 8.00%

RRSP ir RRIF (Variable) 3.00%

1 m.ind. 6.50%

2 m.ind. 7.00%

3 m.ind. 7.50%

4 m.ind. 7.75%

5 m.ind. 8.00%

IMAME UŽ:

PASKOLAS

Asmenines nuo 10.00%

nekiln. turto 1 m. 8.00%

Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.

Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

VELNIAS

Iš Kazimiero Barėno "Dvidešimt viena Veronika"

Dešimtoji Veronika

Tą vakarą baisaus nuobodulio pajutimas apsidėjo Veronika Šventariene. Tokio baisumo seniai ji nebebuvo pajutusi. Šeštadienis, o žiūrėk, jos Kostas kaip išėjo rytą, tai griš tik dešimtą valandą vakare. Fabrikas gavo dideli užsakymą pristatyti drobių, tai Kostelis ir suka siūlus ir klausosi mašinų ūžimo. Šventariams kiekvienas atliekamas svaras stipriau užtikrina ateiti, dėl to Kostas ir prakaituoja ilgas valandas net ir šeštadieniais. O kas Veronikai iš tokio gyvenimo? Kai Kostas namie, tai ji turi bent kam pakalbėti. Ji žino, kad čia pat yra žmogus, kuris klausosi ir atsakinėja. Bent tas žinojimas šventę padaro turtingesnę ir laisvalaikį ne tokį tuščią. O dabar ji viena argi turėtų kalbėti sienoms? Ne kalbėti, o tiesiog kaukti ji norėtų, kad girdėtų visi kaimynai iki antrojo gatvių užsisukimo!

Savo namukus ji apvalė penktadienio vakare. Ši ryt apsipirko, popiet pasigamino sau ir Kostui balandelių, pati pavalgė, pavartė vakarinį laikraštį. Rudeninė saulė metė jau ilgus šešėlius, bet dar ne vakaras. Saulė pro stogų tarpus spygino į Šventarių langą, ir Veronika jautė kad ji net šildo. Tačiau ta šilima neįveikė pasiekti Veronikos vidaus, kuris jau degė nuoboduliu.

- Ar dabar čia velnias mane apsidėjo? - balsiai pasakė ji, sukdama į duris. Ji ėjo gatvėmis, be jokio tikslo ir už antrojo kampo pagavo save, kad jos žingsniai gi per daug skubūs. Kur gi ji dabar bėga? Jeigu būtų savo krašte, tokį vakarą susitiktų su pažįstamais ar giminėmis. O kas gi su ja galėtų pakalbėti šiandien? Svetimas visas tas pasaulis, kuriame ji gyvena, ir tegu ji velniai! Ne jos tai pasaulis. Arba ji yra mirusi tai aplinkai, kurioje pati juda, arba ją supa mirusieji, dirbtiniai, vaskiniai žmonės ir daiktai. Lyg pro vatą pasiekia ją tas pasaulis, toks kitoks, negu savo krašte.

Ji sustojo ties vieno ir kito kino vitrinomis. Vienur rodė "Nuėjo su vėju", bet Veronika šitą filmą matė. Kitur ėjo dar jos nematytas dalykas - "Nuosirdžiai jūs". Pavadinimas jai patiktų, bet ji nemėgsta to visad blizgančio pagyvenusių moterų mylimojo Liberacės, kuriam čia duotas vyriausiasis vaidmuo. Ji pati pagyvenusi, bet jai nepatinka tas nežmoniškas jo saldumus ir vaipymasis. Ne, Liberacės ji nenori matyti!

Dar apsidairė ji parkelyje šalia pagrindines gatvės. Ruduo jau buvo apretinęs medžių lapus. Kiek jų likę, vėjyje mirguliuavo rudumu prieš saulę. Ne, ir čia neįdomu. O tuomet ji užmatė pro tarpnamį sukantis didelį aukštą ratą, mirgantį spalvotomis lemputėmis. Ten turi būti karuselė. Dėl to Veronika grįžo į gatvę ir nukaukšėjo tiesiai į vakarus. Karuselė buvo išikūrusi didžiuliame jau nuvalytame sklype, kur pavasarį dar tebestovėjo eilės susenusių mažyčių namelių. Čia iškils didžiuliai namai, visa būtų kolonija, ir dabar tarytum paskutinė linksmybė suruošta pasiautėti prieš darbą. Šokim, trypkim, linksmi būkim, o rytoj ateis vyrai su kastuvais ir kelnėm, maišys cementą kraus plytas ir lipdys šviesesnes pastoges.

Veronika dairėsi po tom didžiom būdom. Pro garsialbius rėkė muzka ir įrengimai sukosi. Vaikai ir suaugusieji jojo margaais arkliaiukais, sėdėjo vežimėliuose ir sukosi aplinkui. Ne, šitie įrengimai ne jai. Ji sustojo prie šaudytojų palapinės. Bėgo antelės, ir plekšėjo šovinukai. Ji ir nešaudys - ji tik pastovės šen ten. Pastovės ir nueis. O tuomet garsialkalbis paleido naują melodiją, ir Veronika sukuso. Žiūrėk, panaši į jos seniai girdėtąją

Garsus Abdula, žiaurus plėšikas...

Klausydama tos melodijos, Veronika suabejojo, ar ji gerai atsimena žodžius. Ar nebus tik kita tvarka: žiaurus Abdula, garsus plėšikas? Ieškodama atmintyje atsakymo, ji atsirėmė į stulpą ir žiūrėjo į bėgančias anteles-taikinius. Baigęs šaudyti, kelis kartus į ją žvilgterėjo aukštazilas vyras smaila barzdele.

Kartodama vis tą vieną eilutę apie plėšiką Abdula, ji nebematė jau ir šaudytojų. Visur plėškėjo, užė, griežė. Kai ji vėl kilstelėjo galvą, žilasis vyriškis stovėjo priešais ir šypsojosi.

- Labas, ponია Šventariene, - pagaliau pratarė jis. - Labas, - atsakė nustebusi Veronika. Ji tokio žmogaus, rodos, niekada nėra mačiusi. - Linksma? - Iš kur čia bus linksma? Ūžia, terškia, tai ir visas linksnumas.

- Kaip čia gali būti nelinksma? Jei žmogus gyvas, sveikas, sotus, tai jau vien dėl to linksma. Aš atėjau, pasisukiojau, pašaudžiau, ir man dar linksmiau pasidarė. Taip linksma, kad net šokti galėčiau. Šokim, trypkim, linksmi būkim, tra-lia-lia, tra-lia-lia! - ir jis porą kartų apsisuko. - Einam, pasivažinėsim.

- Kur aš čia dabar! - Einam, Šventariene, einam. - Kai senės pradės važinėti, tai žmonės ims juoktis. Sakys, pasaulio galas.

- Pasaulio galo dėl to nebus. Sėsk tan vežimėlin, o aš šitan. Sėsk, sėsk, tuoj paleis važiuoti!

Ir Šventarienė atsisėdo, nes tasai vyras sumokėjo patarnautojui pinigus. Kas jis toks ir iš kur pažįsta Veroniką? Ji tikrai, rodos, tokio žmogaus nėra mačiusi.

Klegieso supami, jie važiavo. Barzdotasis kalbėjo ir kalbėjo. Po to jis pakvietė Veroniką pašaudyti į bėgančias anteles. Terkšt, terkšt, terkšt! Jis ir pats šaudė. Veronika iš pradžių viską darė nenorom, prisiversdama, bet pirmoji nuo jos šūvio nuvirtusi antelė pakeitė ją.

- Na, matai, ponია! Keberioškšt, ir nér antelės! - už ją džiaugėsi tas nepažįstamasis. Nuo to akimirksnio ji šautuvą jau daug stipriau laikė. Paskutinis šovinis nuvertė dar vieną antelę. Tada ji susigriebė, kad per daug išsiautėta, ir pasakė: gana! Bet barzdotasis neatleido jos. Reikia kokosiniais riešutais pamėtyti į taikinius po kita palapine, taip jis sakė. Nuo tos palapinės jis šoktelėjo į šalį ir nupirko ledų.

- Palauk, nepabėk, aš tuoj, - atsigriždamas kalbėjo jis. Kol sulaizė ledus, jie stovėjo atsirėmę į stulpą. Veronika vėl sugavo save linksma, kai pati kalbėjo su juo apie tą anglų paprotį ir žiemą valgyti ledus. Bet prie taikinių ji užmiršo savo linksnumą. Ji nieko nelaimėjo, o nepažįstamasis iškėlė jai užrašų knygutę su piestuku ir šokoladinį kiaušinį. Jam sekėsi sumušti taikinius. Tos dovanėlės varžė ją.

- Tamsta laimėjai, tai ir laikyk, - kratėsi ji. - Imk. Tamsta buvai su manim, tai ir lairėjau. Bent atsiminsi, kad vieną vakarą buvai susitikusi seną velnią! Ji paėmė, ir jie prie lėjimo dar valgė karštas dešreles.

- Man jau reikia eiti, - priminė Veronika. - Aš irgi eisiu. - Aš norėjau paklausti, iš kur mes pažįstami. - Ar neatsimeni? Tai pagalvok. Skubu į stotį, - žvilgterėjęs į laikrodį, tarė jis. - Gerai, kad dienos metu suspėjau nusipirkti neblogą knygą - turėsiu ką traukiny paskaityti, - ir jis išsitraukė iš kišenės pigiąją Sinclair Lewis "Pagrindinės gatvės" laidą. - Visada norėjau paskaityti tą knygą. Gera knyga. Geras rašytojas.

Gatvėje jie atsisveikino. Judrus nepažįstamasis šoko į autobusą ir dar mostelėjo Veronikai ranka.

O Veronika pastovėjo apstulbusi ir iš lėto pasuko į namus. Jis praleido visą vakarą su tuo žmogum, o nežino net jo pavardės. Kalbėjo ir juokavo, o neišgavo nieko apie jį. Toje užrašų knygutėje jis galėjo juk įrašyti savo pavardę ir adresą. Ji pareis namo, papasakos Kostui, kaip praleido vakarą, ir abu jie, turbūt, stebėsis: nei šiaip, nei taip atrodo - žilas aukštas vyras smaila barzdele, kuris pažįsta Šventarienę, žino jos pavardę, linksmas pasisukiojo ir dingo, tartum būtų iš daugaus nukritęs Veronikos palinksminti! Autobusas nukrypavo tolyn, ir liko jai tik vakaro atsiminimų nuotrupos.

Kostas dar nebuvo grįžęs. Užrašų knygutę ir šokoladinį kiaušinį ji padėjo ant prieždos. Jau sėdinčiai namuose ir geriančiai arbatą, jai atėjo mintis, kad visas šio vakaro susitikimas panašus į pasakas apie velnią. Tokį velnią ji yra mačiusi ir filmuose: pailgas veidas ir smaila barzdele. Šito veidas apvalokas, bet žilumas ir smaila barzdele, rodos, tokie vis dėlto su velnio pasirodymu susiję įvaizdžiai. Bet ar lygintų ji dabar tą nepažįstamąjį su velniu, jei jis pats nebūtų užsiminęs? Girdi, atsiminsi, kad buvai susitikusi seną velnią!

Kai Veronika galvoja, tai ji gi tik dabar pradeda atsigauti. Susitinka lietuvis lietuvi, tai pirmiausia apsiklausinė, kur gyvena ir dirba. Jai nė į galvą nebuvo atėję pasisakyti ar pasiklausti. Praėjo vakaras kaip pasakoj, ir išnyko barzdotasis! Išnyko... Ji negalėtų pasakyti, kad ėmė ir dingo akyse - čia buvo, čia nebėr. Jis gi išoko į autobusą ir dar mostelėjo jai ranka, nulįsdamas gilyn į priekį ir susimaišydamas su keleiviais.

Psakui jai iki skausmo įvargino smegenis ta nedidelė, bet, rodos, svarbi smulkmena, kad ir ji ir nepažįstamasis vienas po kito prisiminė tuos pačius "šokim, trypkim, linksmi būkim" žodžius. Kai ji ėjo prie karuselės aptvaro, apsidairė dideliame plote, kur bus statomi nauji namai, ir iš artį klausėsi muzikos ir viso vakaruškinio triukšmo, jai tie žodžiai šmėkstelėjo galvoje. Dabar ji prisimena: taip, šitie patys žodžiai. Gal būt, karuselės aptvare skambėjo muzika, kuri turi panašią melodiją, gal tai ir atnešė jai tuos žodžius iš pasamones gilybių. Dėl to ji laužė galvą. Kas iš tikro jai tuos žodžius ištraukė į paviršių? O tas nepažįstamasis ne tik pakartojo tuos pačius žodžius su visais priediniais tra-lia-lia, tra-lia-lia, bet ir porą kartų jos akivaizdoje apsisuko. Iš kur čia tas sutapimas? Išeitų, kad jis tiesiog pagavo tą pačią mintį, kuri neseniai buvo atėjusi Veronikai į galvą. O gal ir jis girdėjo tą pačią muziką?

Kostas irgi nežinojo atsakymo. Gali būti, kad kiekvienas lietuvis nešiojasi savo galvos užkampiuose krivą tam tikrų posakių ir dainuškų nuotrupų. Užgirdai melodiją, ir tau pro lūpas veržiasi tra-lia-lia. Bet Veronika negalėtų pasakyti, kad tuomet buvo grojama tokia melodija, kuri jai būtų ištraukusi tuos žodžius. Ji beveik šimtaprocentiniai tikra, kad melodija visiškai kita skambėjo ir tuomet kai nepažįstamasis tralialiavo. Bet ji jau linkusi sutikti su Kostu, kad vakaruškinė nuotaika ir aplinka gali dažnam lietuviui grąžinti seniai atmintin išmigusius žodžius, kurie panašiom progom kažkada buvo sakvti ar girdėti. / bus daugiau /

GUY
RICHARD

ROOFER—COUVRIUR

7725 GEORGE STR., LASALLE, QUE. H8P 1C5

Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogdengys GUY RICHARD,kuris jau seniai aptarnauja lietuvius. Darbas garantuotas,ir prieinamomis kainomis.

T e l : 364 1470 F a x : 364 1470

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F.Wilson & Sons Inc.

123Maple Blvd.,5784 VerdunAve

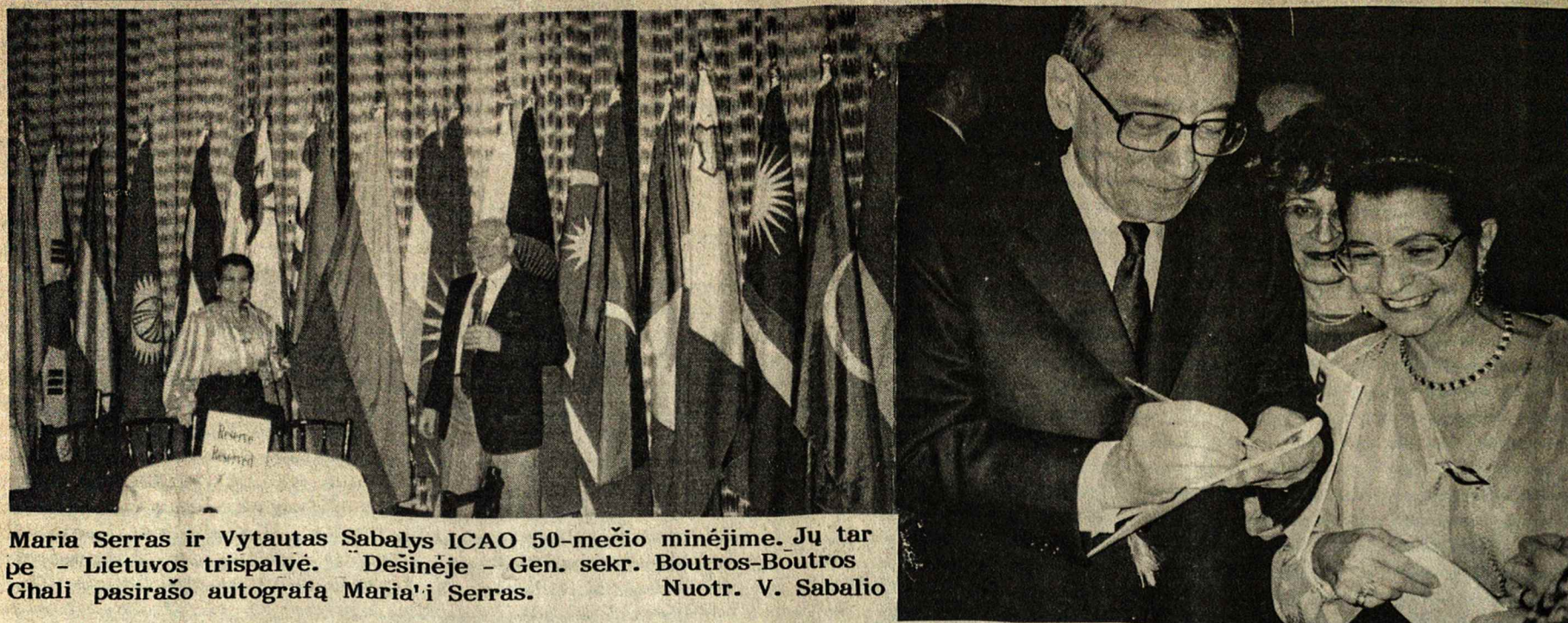
Chateauguy,Que., Verdun,Que.

Tel: 691-4763 Tel: 767-9956

Modernios Koplyčios

1995. I. 17

7 pal.

Maria Serras ir Vytautas Sabalys ICAO 50-mečio minėjime. Jų tarpe - Lietuvos trispalvė. Dešinėje - Gen. sekr. Boutros-Boutros Ghali pasirašo autografa Maria'i Serras. Nuotr. V. Sabalio

• Praeitų metų gruodžio mėn. 6 d. Montrealio "Place des Arts" patalpose vyko Tarptautinės Civilinės Aviacijos Organizacijos 50-ties metų sukakties minėjimas, kurį suruošė Kanados Užsienio Reikalų min. André OUELLET, dalyvaujant Jungtinių Tautų gen.sekretoriui, Kanados valdžios ir ICAO- organizacijos atstovams, tarnautojams ir svečiams.

Tarpe dalies išrinktųjų 183-jų tautinių vėliavų svetainės priesienyje, ma-

tosi nuotraukoje ir Lietuvos trispalvė.

Maria SERRAS yra dirbusi minimoje organizacijoje 23 metus, ir jai visuomet prisiunčiami pakvietimai į svarbesnius renginius, nors ji iš tarnybos yra pasitraukusi. Maria Serras yra lietuvių bičiulė ir su savo vyru Vytautu Sabaliu lankėsi Lietuvoje. Ji yra parūpinusi nemažą literatūros civilinės aviacijos klausimais Lietuvos organizacijai.

• Anna ir Petras Jakutavičiai, gyvenantys Val d'Or, Que., atsiuntė prenumeratą ir \$70,- auką; laiškų redakcijai rašo: "...linkime jums visiems ko geriausios sėkmės Jūsų darbuose. Norėtume, kad laikraštis kuo ilgiausiai galėtų gyvuoti, nes su malonumu yra laukiamas. Viso geriausio."

Nuoširdžiai dėkojame "NL"

• Anastazijai ir Bernardui ŽEMAITAIČIAMS 1994 m.gruodžio 8 d. gimė pirmagimė dukrelė Alyssa-Stephanie, pirmoji vaikaitė Bertai ir Vincui Žemaitaičiams. Visi labai laimingi. Sveikiname!

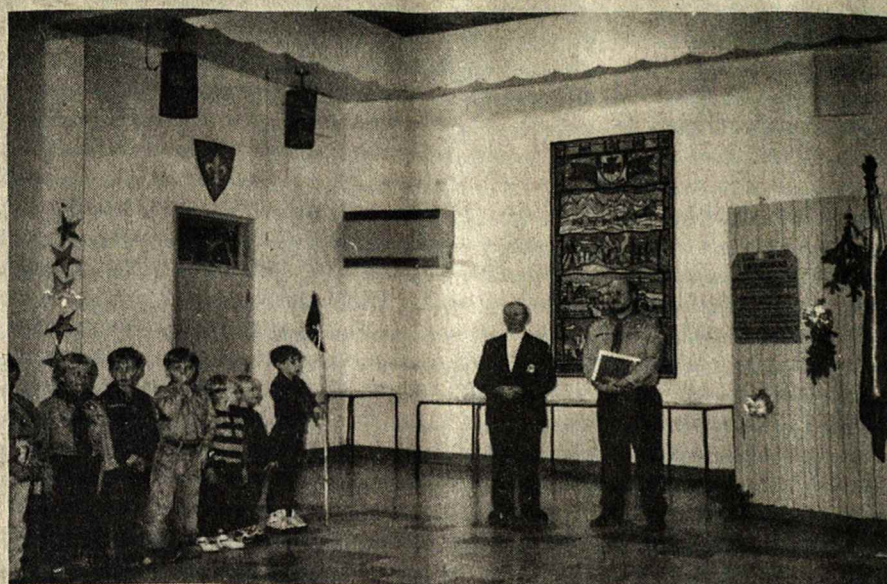
• Žinomi montrealiečiai Regina ir Juozas PIEČAIČIAI su sūnumi Juozuku

viešėjo Kalėdų atostogų progą, atitrūkę nuo darbų Lietuvoje. Regina Piečaitienė tarnybos reikalais apsilankė Toronte ir Quebec'o mieste. Visi jau sugrįžo atgal į Kauną. Geros sėkmės jiems.

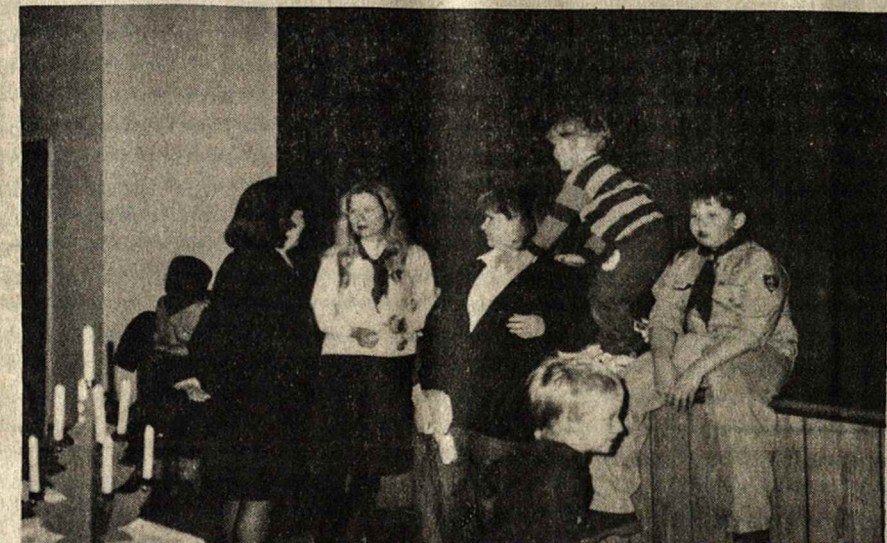
VAIKO TĖVIŠKĖS NAMAMS AUKOJO:

\$500,- M.Juodviršis; po \$100,- dr.J.Mališka, Ald.Gauriene; po \$50,- Iz.Mališka, J.Mickienė;\$25,- a.a.Jadvygės Barauskaitės-Poškienės atminimui (gyvenusios Rochester, JAV)- Sofija ir Juozas Skučai; po \$20,- St. Danaitienė - (iš Ottawos), Ant.Petraitytė. VISIEMS-ACIŪ!

G.Kudžmienė

Skautų kapelionas kun. J. Aranauskas, SJ., ir tautininkas Gintaras Nagys pradeda iškilmingą Kalėdinę sueigą.

Renkasi motinos skautų Kūčių vakarienei.

Montrealio skautų Kūčiose- vaikai su Kalėdų Seneliu.

EUROPARCEL

APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ.

Mes su malonumu teiksime aukščiausios rūšies patarnaviną, todėl prašome ir toliau naudotis mūsų paslaugomis. Laukiame Jūsų telefono, jeigu norite, kad siuntiniai būtų paimti iš Jūsų namų. Siuntiniai priimami, kaip ir anksčiau, TREČIA-DIENIAIS, nuo 9 val.r. iki 7 val.v.

Kaina \$5.10 uz kg. Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus. Nėra maksimumo svorio. Minimumas - 2 kg. arba \$10.

SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALAIŠ BET KADA - 7 DIENAS.

TEL: 937-9898
1450 rue DE SEVE,
MONTREAL H4E 2A7
Vytautas Gruodis, Jr.

Dr. PHILIP STULGINSKIS
Dental Surgeon
Dantų gydytojas-Chirurgas
8606 Centrale, (kamp. 45 Av.)
Suite 209, LASALLE, Que.
H8P 1N5; tel: 364-4658

Dr. MICHEL HUYNH
Dantų Gydytojas-Chirurgas
Guv.dr. J.MALIŠKOS biuras
1440 St.Catharine St.W.
Suite 701 Tel: 866-9297
Montreal, P.Q. H3G 1S5

ADVOKATAS
ROMAS IŠGANAITIS

822 Ile de France, St. LAMBERT, Que. J4S 1T7
Tel: 465-1538, Fax: (514) 923-2219

Notarė
RŪTA POCAUSKAS - RUDINSKAS
L.L.L. D.D.N.
1155 rue Metcalfe, Suite 1143,
SUN LIFE BUILDING
Montreal, Quebec, H3B 2V6
Tel: 871-1430; Fax: 871-1784

Maurice Kaplan
KAILIŲ SIUVĖJAS

- * Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- * Saugojimas vasaros laikui (storage)
- * Taisau ir remodeliuoju
- * Siuvu ir parduodu

1449 rue St.Alexandre
Suite 500 A
Montreal, P.Q., H3A 2G6

Telefonai:
844-7307 ir 288-9646

PORTRAITS
PASSEPORT - COMMERCIAL
MARIAGE - WEDDINGS
5220 ch.QUEEN MARY Rd.

TONY LAURINAITIS

Montreal, P.Q. H3W 1X5

Tel: 481-6608

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ
KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE St. Montreal, Que. H4E 2A8
Tel: 766-5827; 766-5830

FAX: 514-766-1349.

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

AKTYVAS virš \$29,000,000;

REZERVAS virš \$2,000,000

MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m.	7.50%	Taupymo - special.	1.50%
Certifikatus 2 m.	7.75%	Taupymo - su gyv. dr.	1.25%
Certifikatus 3 m.	7.75%	Taupymo - kasdienines	1.50%
Term. indėlius:		Einamos sąsk.	1.00%
1 metų	6.50%	RRIF-RRSP - 1 m.term.	7.50%
180 d. - 364 d.	6.00%	RRIF-RRSP - 2 m.term.	7.75%
120 d. - 179 d.	5.75%	RRIF-RRSP - 3 m.term.	7.75%
60 d. - 119 d.	5.75%	RRIF - RRSP - taup.	3.00%
30 d. - 59 d.	5.00%		

IMA UŽ:

Nekiln. turto:		asmenines - nuo	10.00%
1 metų	9.75%		
2 metų	10.00%		
3 metų	10.25%		

Informacija apie naujasias palūkanas "Lito"

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

"NL" RĖMĖJO PRENUMERATĄ ATSIUNTĖ:

Daliya Savignac, St.Senkus, M.Sarauskas, B.Vilčinskas, R.Bulovas, P.Ražanas, C.Januškevičius, P.Galdikas, V.Skabeikis, Mrs. E.Szewczuk, G.Rudinskienė, J.Bataitis, T.Čipkienė, V.Juška, J.M.Klemka, Poetės Marijos Aukštaitės Fondas, E.Kalasauskas, Mme A.Lecours, J.Pilpavičius, Z.Lapinas (3 m.), H.Lapas, A.Kažemekienė, J.Naruševičius, P.Latvatis, Z.Barysas, J.Rinkūnienė (2 m.), A.Petryla, J.Merkevičius, B.Puodžiūnas, J.Zabiellauskas, J.Blažys, V.Zavadzkiene, A.Urbonas, N.Paulaitienė, Ed. Daniliūnas, R.Barisa, P.Rutkauskas, J.Astrauskas, dr.E. Knystautas, P.Girdžius (Lasalle), J.Staškevičius, Ig.Petrauskas, Vl.Januškauskas, A.Račinskas, J.Blaudzdiūnienė (Mtl.), R.Stepulaitis, V.Viliušienė, J.J.Skalandžiūnaitė-Grzes, A.B.Juozapavičius, Mrs.W.Lingaitis, S.Baršauskienė, Lt.col.L.K.Baršauskas, A.Paškevičius (2 m.), A.Griška, P.Breichmanas, J.Pleiny, W.Shiller, G.Gedvilienė, V.Klučinskas, J.Klučinskienė, Kl.Aniolauskienė, V.Keturakis;

"NL" RĖMĖJO PRENUMERATĄ IR AUKĄ:

\$ 100,- St.Dalius; po \$80,- A.Daniliauskas, F.Jakutavičius, E.Lengnikas; po \$45,- H.Wiešnewski, V.Kongelis; \$30,- dr.A.Pacevičius; \$25,- P.Juodelis; po \$20,- St.Serkus, J.Bitneris, L.Jurjonienė, E.Kudžmienė, R.Petkevičius, dr.M.Uleckienė-Arštikaitytė, dr.P.Lukoševičius, J.Vieraitis, J.Lukošiūnas, Mrs.J.Petronis-Kizerskis, B.Cizikas; po \$10,- A.Petrašiūnas, B.Zemaitaitis, L.Grigelis, L.Pečiulis; po \$5,- E.Radzevičiūtė, J.Budreika, J.Račinskas;

"NL" PRENUMERATĄ IR AUKĄ:

\$100,- W.Gentemann; po \$25,- P.Kalesnikas, J.Bakis, B.Kasperavičius, Mrs.L.Vitas; \$15,- Mrs.M.Gverzdys; \$10,- M.Bajoras.

"NL" AUKA:

\$25,- K.Jagminienė.

VISIEMS nuoširdžiai dėkoja

"NL"

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIŠ IR ANŪKAIŠ VIENA GRĄŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVIŠKAI

Maurice Electric Ltee

Entrepreneur Electrical
Electricien Contractor

MAURICE ANTONIUK - ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS
102A Allion
LASALLE, Que, H8P 2C5
TEL: 366-5484

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

NAMAI - AUTOMOBILIAI - PREKYBA - ATSAKOMYBĖ
3907 A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 722-3545; Fax: 722-3546

JOANA ADAMONYTĖ A.L.B, DONNA SVRAKA A.L.B.
PETRAS ADAMONIS C.L.B. Res: 256-5355

Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALUMINIJUM, PLIENU, PLASTINE
MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS

Savininkas - Mike OSKOWICZ
3601 Belair St., Montreal, Que. H2A 2B3
Tel: 721-9496;